

men det kan jeg ikke rigtig komme ud af at sige; han er jo alligevel saa meget ældre end jeg), at jeg kunde ikke forstaa, hvad han vilde med mig, jeg syntes selv, at jeg var saa ufærdig. Saa saa han paa mig, næsten som en lærer, og sagde: jeg skal gøre dig færdig. Bag efter ønskede jeg, at han havde sagt, at han holdt netop af mig, som jeg var.

Mor er mægtig stolt af, at hendes datter er gaaet saa hurtigt af og til byens bedste parti; men hun synes ikke om, at vi vil giftes allerede i September. Valin — Aage, altsaa — siger, at der er ingen grund til at vente, da hans gage dog foreløbig ikke bliver højere, og den godt kan slaa til.

Ved du, hvorfor jeg tror, mor ikke vil have os gift: hun vil ikke udsættes for at blive bedstemor; skønt landkonernes smaa, sorte unger kan hun sidde og snakke babysprog med i timevis.

Kære Felise, skriv nu snart til mig, et rigtig langt brev, der ligesom kan flytte mig tilbage til dig.

Jeg vil bede far, om du maa købe mine møbler, for jeg vil have møbler fra Danmark. Mor vil ikke høre tale om det, hun fnyser og siger: »bric-a-brac«! »Pure mahogany« skal det være.

Farvel, kære, kære Faster; hils onkel mange gange! Jeg sender kort til alle kammeraterne; tro mig, de vil blive forbavsede og lidt misundelige — saadan en færdig cand. jur. i embede.

Jeg sender ogsaa et til frøken Tange; det kan hun da vist ikke synes underligt om!

Hvis Valin vidste, at jeg skrev, vilde han sikkert bede mig hilse. Han vilde idag skrive til sin mor; hvad tror du, etatsraadinden vil sige?

Nej, nu maa jeg holde op! Tusind hilsner fra din lykkelige

Edith.

St. Croix, 6. August 18 . .

Kære FASTER!

Du skriver, at til dig kan jeg sige alt baade det stygge og det smukke, og ved du, — er det ikke underligt — jeg har aldrig trængt saa meget til at betro mig til nogen som nu. Du tænker naturligvis, at Aage var den nærmeste til mine betroelser; men det er saadan, at jeg syntes næsten, jeg havde lettere ved at fortælle ham, hvad jeg tænkte, inden vi blev forlovede.

Undertiden, FASTER, ja — saa er jeg h e l t lykkelig! Saa forstaar jeg, at kvinder kan glemme alt, alt, alt, blot for enkelte vidunderlige øjeblikke, og saa ønsker jeg, at han skal tage mig paa sine arme og bære mig bort fra alle mennesker og alt vrøvl om forlovelse og udstyr og bryllup; for, FASTER, de har nu ret, de unge forfattere, alt det kommer slet ikke kærlighed ved; ikke saadan en kærlighed som min.

Jeg kan undertiden faa Aage med helt op i min syvende himmel, men saa pludselig — saa staar han igen med sine brede støvlesaaler paa jorden, og saa kunde jeg græde af skuffelse.

Jeg kommer meget sammen med doktorfruen; hun siger, at hun holder af at se paa mig, og at jeg virker »pittoresque«. Jeg gaar med korset nu, og det gør mig meget mere voksen.

Første aften jeg havde det paa under en nedringet, gul kjole, som rigtig »sad«, saa de alle sammen paa mig helt anderledes end ellers. Forleden dag, da jeg var hos syjomfruen for at prøve mine muslinskjoler og stod og sagde »strammere, strammere«, kom jeg pludselig til at tænke paa din gamle Sy-Johansen, der sagde om en af sine fruer, »hun kan ikke faa det stramt nok og glat nok, for hun er saa magesløs kropstolt« — og saa skammede jeg mig lidt. Aage har egentlig samme smag som du, men jeg synes alligevel, han er mest indtaget i mig, naar jeg er »vestindisk«.

Fru Alma siger, at hun vil male mig. Hun maler ellers aldrig mere.

Ingen mennesker her bryder sig om kunst eller lader, som om de gør det, og hun siger, at der er ingen grund til, at hun alene skal gaa og være paafugl med hale, naar alle de andre har lagt halen af.

Hun siger undertiden nogle forfærdelig dristige ting, men hun kan ikke komme galt fra noget.

En aften havde vi danset, og Aage og jeg var gaaet ned i haven og sad netop og havde det godt, saa lænede hun sig ud over galleriet og raabte, saa de alle kunde høre det: »Naa, I to, er I snart færdige med at aftale den næste generation?« Endnu er jeg ikke naaet videre, end at jeg bliver rød i hovedet, naar hun siger den slags ting, men heldigvis var der mørkt, saa ingen kunde se det.

Aage kan altid svare uden egentlig at gaa ind i tonen; du ved han har denne overlegne, velvillige ro, som jeg undertiden faar lyst til at ruske lidt op i.

Her hjemme er det blevet helt anderledes end før. Om aftenen sidder far og madame paaklædt i deres pure mahogany-hall med stadslampen tændt, for hvis hr. svigersønnen skulde komme. I den første tid sad de og saa ud som to agerende, der venter paa, at tæppet skal gaa op; men nu befinder de sig helt godt. Det sker undertiden, at en og anden — mest mors veninder, der ser huset oplyst, kommer ind for at gøre aftenbesøg. Fru Alma har ogsaa været her for at hilse paa mig.

Jeg foldede hænderne i rædsel, da jeg saa hende træde ind, for mor taler om hende, som var hun det allerværste, og har villet forbyde mig at komme der.

Min forbavselse — ja intet kan beskrive den — da jeg saa madame glide hen imod hende med sit mest dameagtige smil og sige: »So happy to see you, Mrs. Regensburg!« Hun var simpelthen uendelig smigret over, at fru Alma vilde besøge hende.

Senere har hun været her flere gange.

Det er saa morsomt, naar hun taler med far; hun kan faa ham til at smile og sige aandfulde ting. Saa kan jeg tænke mig, hvordan far vilde have været, hvis han var bleven i Danmark.

Det er Aage, der har døbt mor »Madame«, saa kan du vist tænke dig, paa hvad fod han har det med hende. Far kalder han »Far«.

Fru Alma har lovet at hjælpe mig med at ordne mit hjem; hun har lavet en liste over, hvad der skal anskaffes, blandt andet en del Madeira-kurvemøbler.

Hun snor baade far og mor om sin smidige lillefinger.

Naar mors veninder kommer her, faar hun altid i forbigaaende anbragt: »Mrs. Regensburg said to me the other day« eller lignende.

Jeg havde for resten bestemt, at jeg ikke vilde skrive til dig om mor, men herefter er hun ogsaa kun »Madame« for mig.

Farvel, kære, kære FASTER!

Din Edith.

20de September 18 . .

FASTER — den, der nu skriver til dig, hedder Edith Valin, f. Nyholm; is'n't it magic?

Jeg synes endnu, at det er lidt ligesom at lege en leg, at jeg er frue; men det er jeg! Det er den uimodsigelige sandhed!

Mor fik lov til at raade med brylluppet; det skulde være det, hun kalder »stylish«.

Da jeg om morgenen kom ned i salen, var spisebordet flyttet der ind midt paa gulvet og stod med sine 6 tykke mahogniben i lerkrukker fyldte med vand og petroleum, — det er af hensyn til myrer og kakerlakker — og lignede et eller andet slags forhistorisk uhyre paa klumpfødder. Kan du ikke nok tænke dig, at det var af festlig virkning? Senere fik uhyret en dug paa ryggen; og her blev bryllupskagerne anbragt. Hvis du nu var rigtig med, vilde du straks spørge:

»Hvor mange slags var der?« og jeg vilde med en følelse af nu endelig at kunne imponere dig svare: »18, my dear!«

I den egentlige bryllupskage, der ligner gammelt rugbrød med rum og korenner i, er der — jeg tror nok 75 forskellige slags ingredienser. Den skal kunne gemmes til verdens ende uden at blive en smule bedre for det.

Dagen igennem væltede det ind med blomster. Heldigvis bringes de altid i glas eller opsatser, som bagefter skal returneres; de blev anbragt paa stuens mindre borde — mest spilleborde med opslaaede klapper. Langs væggene opmarscheredes vore egne og naboens straastole. Alle de folk, der fra mor blev født havde tjent paa plantagen og senere her, stillede fra morgenstunden festklædte for at hjælpe. Det var en hær; men det synes mor om. Far holdt sig hele dagen paa kontoret, og jeg sad paa mit værelse og læste i en roman; for hver gang jeg vilde røre ved noget nedenunder, hylede hæren op: »En brud maa ikke røre ved koldt vand, det betyder lig i huset.« »En brud maa ikke selv tage sine sko paa, det bringer fatigdom« o. s. v. Jeg havde bestemt, at jeg vilde med taalmodighed finde mig i alt, men, Faster, det kneb. Jeg, som havde tænkt, at man den dag skulde gaa i en højtidssfuld, bange forventning, jeg sad nu ganske tørt og læste i »Lady Denwers secret«. Jeg syntes, dagen var lang som en uge, men endelig — kl. 8 aften — gik jeg ved faders arm ind i kirken, iført det traditionelle skrud. Jeg var saa rolig, saa tør, saa udpint ligeglad! Jeg havde hele dagen set paa alt med fru Almas øjne; men da orglet faldt ind og alle mennesker i kirken rejste sig og vendte sig imod mig, da var det som det haarde i mig smeltede. Jeg knugede faders arm og ønskede, at jeg kunde sige ham, hvor meget jeg holdt af ham! Jeg syntes, alle mennesker saa gode og deltagende ud! Da jeg kom op til alteret, skimtede jeg som igennem et slør Valins smukke, kloge ansigt.

Han var bleg, men jeg syntes, han saa kærligt paa mig.

Nu ved jeg, Faster, at det er ikke det ydre arrangement, der skaber stemning, men det man selv føler; for aftenen blev for mig en virkelig bryllupsfest. Hele aftenen fulgte Aages øjne mig med det blik, som gør mig stolt og varm, og han kunde danse, — ikke som I danser i Danmark i sirlige danseskoletrin, men glidende, vuggende med hele legemet og sjælen med.

Efter saadan en dans, hvor vi havde glemt, at der var andre til i verden end vi, førte han mig ud i forhallen; og, Faster, — som jeg havde drømt det, — tog mig paa sine arme og bar mig ned i vognen. Og saa kørte vi bort uden at sige farvel til en eneste. Tænk dig Aage tage bort, uden at sige farvel og tak og alt det!

Aldrig har jeg elsket ham saadan! Det var som et hav, der lukkede sig om os, som om vi begge to først nu forstod, hvor ufattelig lykkelige vi var. Og det var mig, der hele dagen havde maattet læse i »Lady Denwers secret« for at faa tiden til at gaa!

Og, Faster, tak for »Das Schweigen im Walde« — mon du husker, hvor betaget jeg blev, da du første gang viste mig det billede? Undertiden er jeg bange for hende, eventyrpigen, jeg synes, hun truer mig, men hun er dejlig. Aage siger, at billedets mørke stemning virker som velgørende ballast paa vor stues let-sindighed. Fru Alma har som sagt staaet for arrangementet, hun siger, den er lys som en sommerdrøm, og jeg synes, den er henrivende. Tak, Faster, endnu en gang! Tak for alt det du har lært mig, tak for alle de kærlige tanker, du sender din lykkelige

Edith.

16de November 18 . .

Kære Faster! Du har virkelig grund til at skænde paa mig; to breve har jeg nu faaet fra dig uden at besvare dem, men du aner ikke, hvor tiden løber. Fru

Alma og jeg er sammen næsten hver formiddag; det hedder sig, at hun skal male mig, men i reglen bliver det bare til, at hun draperer mig med forskellige fantastiske sager og piller det alt sammen af mig igen og siger, at jeg er allersmukkeste uden noget; saa drikker vi chokolade og passiarer. De andre fruer i klikken er lidt jaloux, for fru Alma er nu sjælen i det hele.

Kl. 12 maa jeg være hjemme, saa kommer Aage til frokost. Om eftermiddagen spiller vi tennis eller rider, Aage har selv hest, og jeg laaner en af doktorens. Naar vore mænd er forhindrede fra at være med eller er dovne, saa har vi en løjtnant Poulsen og en ung sagfører som opvartende kavalerer.

Aage synes ikke rigtig om, at jeg altid farter med fru Alma, for hun bryder sig ikke en smule om, hvad der siges om hende, og Aage er inderst inde, det tror jeg, lidt af en tyrann, men paa den anden side jo hensynsfuld og med tillid og alt det. Somme tider ønsker jeg, at tyrannen vilde stikke bukkefoden lidt mere frem, for, Faster, mænd skal nu være mænd.

Mor er bleven rigtig omgængelig, siden jeg er bleven gift. Hun er henrykt, naar hun kommer med i vores klikke, og hun har jo en vis evne til at sno sig. Fru Alma siger, at Aage har hypnotiseret hende civiliseret. Far kommer hver aften efter middag — vi spiser jo alle kl. 7 — paa en lille visit, og det sætter Aage saa megen pris paa, at selv om vi er inviterede ud, kommer han først, efter at far har været her.

I næste uge skal Aage 3 dage til St. Thomas, og fru Alma har lagt et broget program for alt det, vi saa skal. Den ene aften er der paa en plantage to mil herfra noget, der hedder »calico-ball«, d. v. s. en slags landlig fest, hvor alle damer skal møde i vadskekjoler og herrerne i hvidt tøj eller jakke-sæt. Jeg har fundet noget morsomt brandrødt muslin, og løjtnant Poulsen skal have vest af samme slags. Det vil sige, nu siger Aage, at han ønsker, jeg skal blive hjemme, da det ikke er saadan rigtig tip-top-selskab, der kommer, og

han ikke selv kan være med; men løjtnant Poulsen erklærer, at han vil hænge sig i sin røde vest, hvis jeg skuffer ham; og fru Alma har døbt mig »den forkuede Carmen« for at drille mig; saa jeg vover det vist.

Nu maa jeg desværre holde inde med skriveriet. I eftermiddag skal jeg ride med Aage, og i aften skal vi til champagnegilde hos sagføreren; han er for tiden fru Almas utrættelige ridder.

Mange hilsner.

Din Edith. (I hast.)

Valin havde tilbragt tre dage paa St. Thomas og havde den sidste aften, efter at hans forretninger var endte, spist til middag hos guvernøren. Da han ved 9-tiden gik ned til havnen, var luften knugende tung, uden den svageste brise, men himlen var sort som paa et Böcklinsk maleri.

Han gik i en baad og lod sig ro ud til skonnerten, der laa med sejlene oppe og de kulørte lanterner tændte.

»Hvad tror De om vejret, Kaptain,« spurgte han paa sin venlige maade en mulat, der stod ved rattet; »faar vi vind?«

»Hm — vind!« Manden vendte sig om og spyttede langspyt — »vi faar allenfals mere vind, end jeg kærer mig om.«

Valin maalte ham et øjeblik forbavset, saa satte han sig med benene trukne op under sig à la turc paa ruffet, der dækkede lastrummet; det var det eneste sted, hvor passagerer kunde opholde sig, naar de ikke vilde ligge i de saakaldte hundehuse, kasser med fortræksdøre og køjer, der stod fastsurrede langs med skibets ræling. Imellem dem og det ophøjede ruf var der en smal gang, hvor man lige kunde passere.

Han foldede armene over brystet og sad og saa ind imod St. Thomas by, hvis høje gik i et med den mørke himmel, men hvor gasblussene fra alle de aabenstaa-

ende huse, der laa op ad skraaningerne, dannede lyspyramider i luften.

Kun bag ved det gamle fort var der en rift i himlens sorte dække; og mod den lysning, som derved fremkom, tegnede det sine massive konturer med det firkantede taarn, ikke uligt en middelalderlig røverborg.

Valin tænkte paa den første guvernør, der her for kun godt 200 Aar siden var gaaet i land med Bremerholmens folk som sine hjælpere og havde ført en uafbrudt kamp imod Karaiber og sørøvere, medens han huggede skovene og gjorde den mennesketomme ø til et beboeligt opholdssted.

Nu laa her en by, der allerede havde faaet tid til at blive en by med en fortid.

Han kunde saa levende forestille sig livet her i den rige glanstid, hvor indvandrede Spaniere, fordrevne fra deres egne kolonier, men med formuerne i behold, havde givet livet form i denne nybygd, havde bygget sig slotte paa højene og mægtige pakhuse ud imod havnen, havde tilført omgangstenen sit hjemlands etikettefulde grandezza, der saa stateligt dækker over uvidenhed og lette sæder. Han forstod saa godt, at denne, et sydligt lands overflade-kultur, havde fundet jordbund her under den festlige tropehimmel og i denne underlig kulisseeagtige naturskønhed. Valin følte det med sig selv nu i denne ensomme aftentime, medens rigningen ganske svagt begyndte at slaa og klapre, at heller ikke han var forbleven upaavirket; han var ikke helt den samme, som da han for godt et aar siden forlod København.

For det første havde han nu prøvet, hvorledes det var at styre sin egen skude; han havde uden at betænke sig, i et øjeblik, hvor den var ved at glide ind i plumret vand, lagt roret om og taget ny kurs.

Det havde altid været hans fejl, at han undgik afgørelser; men nu havde han prøvet tilfredsstillelsen ved at handle efter indskydelse uden først at overveje

alle følger for ham selv; og han var vis paa, at han skulde gøre det igen, om det krævedes.

Hjemme i Danmark havde han haft socialistiske sympatier; han havde fundet, at socialismen, som den fremtræder i England, støttet af kirken, maatte være fremtidens maal; og han var landet paa disse øer som en teoretisk humanist, der nu mente at føre sine teorier ud i praksis; men hver gang han havde forsøgt, var han kommen til at staa som en dreng, der har lært en regel, men ikke har regnet med undtagelserne. Han saa endnu ret velvilligt paa de farvede, men det faldt ham ikke mere ind at behandle dem som »etisk set« ligestillede medmennesker. Han tog nu deres sletske ydmyghed som skyldig tribut, og han blev ubehagelig berørt, naar den udeblev. Som da den sorte kaptain paa skonnerten her svarede ham uhøfligt! Han vidste med sig selv, at han kom ikke herfra, før han havde ladet den tølper forstaa, at han havde forløbet sig.

Valin saa op imod himlen. Nu flængedes det sorte fortræk som af vrede hænder, og hvide og sorte skyer jog hinanden.

Pludselig løftedes skibets forstavn højt i vejret, havet rejste sig i piskende smaatoppe, sejlene fyldtes, kaptainens raa whisky-stemme skar igennem vindstødene som tyrebrøl; et par halvnøgne drenge fløj frem og tilbage, gjorde tove fast og rebede sejl; den ene ræling laa i vandskorpen, og søerne slog ind i store skvulp.

Valin foldede sine hænder bag om nakken og aandede dybt ud. Det var første gang i Vestindien, at han mærkede salt søluft i næseborene. Han følte en underlig vellyst ved at sidde her paa denne slingrende skude og se elementerne rejse sig om ham, ikke skygge af frygt! Han følte sig stærk; selv med døden vilde han vove et tag! Desuden, han var saa vis paa, at livet havde brug for ham.

Han troede ikke paa lykken som en moden frugt,

der ved et tilfælde falder i ens turban; han forstod, at det man kaldte lykke — tilfredshedsfølelse — maatte for ham bestaa i udvikling af evner og kræfter og — maaske magt; magt til at lede og raade.

Han havde haft en stor, ren glæde ved at se den mand, som han fra første øjeblik havde følt sig i aandeligt slægtskab med, leve op, forynges ved hans forstaaende sympati; han mærkede, at hans indflydelse over fru Eugene var stærkere, end hun selv anede. Hans galante høflighed stimulerede hende, hævede hende i egne øjne. Han kunde ved at behandle hende som et menneske, der har følelser og vilje til at gøre det rette — ikke blot instinkter og sanser — faa hende til at afspejle de egenskaber, han syntes at se hos hende.

Han saa, at hans chef, der i den første tid i bred selvfølelse havde ladet ham forstaa, at han var ikke fuldmægtig paa kontoret, fordi hans arbejde tiltrængtes, men fordi saadan en figur nu en gang hørte til i lokalerne, at han begyndte at regne med ham og ofte overlod ham ret indviklede sager. Han indsaa vel, snu som han var, at han kunde bruge hans juridiske kundskaber; men han sikrede altid sin egen overlegenhed ved at forklare, at saadanne smaatterier, som dem han overlod til Valin, interesserede ham ikke; han var ikke stuejurist. En dag havde han føjet til, idet han rakte hænderne frem, som holdt de et par usynlige tømmer: »Jeg holder mere af at hygge med hestene, forstaar De!« Han havde knebet det ene øje polisk sammen: »derimod overlader jeg til topfiguren at slaa smæld med pisken.«

Hans tanker gled over til Edith, eller rettere, tanken paa hende havde hele tiden dannet baggrunden for de andre. Nu grebes han af en stor længsel efter hendes unge, varme elskov.

Den første tids tvivl om hendes væsens tilforlidelighed, hendes menneskeværd, den var druknet i betagethed af hengivelsens hede uforbeholdenhed.

Først havde hun været som et naturbarn, der halvt i undren føler, at det vidunderlige er saa vidunderligt, men hun havde hurtigt udfoldet alle en lidenskabelig kvindes forførende evner til at gøre sig ny for den elskede. Hun kunde være rap og løssluppen som en skolepige eller blid med en egen kælen kvindelighed, og til tider raffineret som en forfaren kokotte.

Han huskede en aften, hun halvt paaklædt havde slaaet sit haar ud og spurgt, om hun skulde danse for ham. Hun havde da opført en fantasidans med alle miner og bevægelser som en variété-diva. Valin havde spurgt, hvor hun havde gjort sine studier, om hun og faster Elise i smug var gaaet paa tingeltangel. »Nej« — han saa hende, som hun langsomt med udstrakte arme havde drejet sig rundt paa taaspidserne — »jeg har aldrig set nogen danse saadan, men alt den slags kan jeg tænke mig til.« Han havde følt et stik af ubehag; men da hun lidt efter laa med sine dunede arme om hans hals og de halvtaabne læber aandende imod hans, da maatte alt andet vige. Der kom dage, hvor han som Tannhäuser følte Venusbjerget som et fængsel og længtes ud. Han huskede en gang, han havde talt til Edith om forskellen paa at være elskerinde og hustru og forklaret hende, hvorledes han altid havde tænkt sig sit fremtidshjem. Hun havde siddet paa en skammel foran ham og lyttet tilsyneladende andægtigt efter. Da han tav, havde hun sukket, puttet sine hænder ind under hans ærmer og ladet dem som to smaa varme dyr spasere op ad hans arme.

Saadan havde hun ogsaa tænkt det, havde hun sagt, — hjemme i Danmark; men nu syntes hun, at det var, fordi hun havde været dum og ikke havde vidst, hvordan det kunde være. »Det du mener,« havde hun føjet til, »er vist kun for gamle eller nogen, der har taget hinanden for pengenes skyld, ikke for os, vel?« Hun havde fra neden af set bønligt op i hans øjne, og han følte endnu hendes hænders bløde tryk. Havde han været en mand, hvis han ikke havde løftet hende op og lukket hende inde i sine arme?

Men nu skulde det blive anderledes; han vilde ikke længere lade sig gøre svag. Hun maatte ikke blive reduceret til et legetøj for hans lyster; hun skulde have pligter, arbejde — ikke snakke og drive dagen hen som sin moder.

Der jog en pludselig angst igennem ham; han saa Edith sidde ude paa galleriet sammen med Tolo og suge mangos og snakke og le, medens saften drev ned over hendes fingre. Han lukkede hænderne haardt sammen; hvor havde han haft sine øjne og sin forstand?

Han, der gjorde sig til af sin indflydelse over andre, var han ikke her begyndt med at lade sig afvæbne, at lade staa til.

Var den kyniske fru Alma, for hvem livet syntes at være som en sportsplads, hvor man slog tiden ihjel ved at spille bold med følelser, gavnlig omgang for et ubefæstet barn som Edith? Og løjtnanten — manden med slagternakken. Han saa ud i det grønsorte, fraadende vand og bed tænderne haardt i hinanden. Han, den kloge, reflekterende, der mente at gennemskue alle, havde han ikke her været som en blind?

En brændende utaalmodighed kogte op i ham; han maatte røre lemmerne. Han lod sig glide ned fra ruffet og gik op imod skibets bagstavn.

Der stod en af skibsdrengene ved roret.

»Hvor er kaptainen?«

Drengen pegede paa en bunke klæder oven paa noget tovværk:

»Sover, Sir! Drukken, Sir!«

»Er du vant til at styre?«

»Oh ja, Sir!« — med et blik paa den sovende bylt: »den ting sker ofte, Sir!«

»Hvornaar naar vi ind, tror du?«

»Naar stormen lægger sig, Sir! Den er stik imod, Sir!«

Valin krøb ind i en køje og faldt snart efter i søvn.

Den næste aften ved 9-tiden kastede skibet anker i havnen. Valin spejdede imod land, han tænkte, Edith havde været meget urolig over uvejret og den usædvanlig sendrægtige sejlads; men han kunde ikke se hende.

Inden han steg i baaden, der skulde føre ham ind, gik han rask hen imod kaptainen:

»Jeg skal give indberetning om Dem, saa snart jeg kommer i land. En mand, der drikker sig fuld, kan ikke være kaptain paa guvernementets postskonnert.«

Kaptainen, hvis hjærne endnu var halvt paralyseret, saa med sløv undren paa den nye mand, der ellers havde ladet saa venlig-agtig; han fik lige sagt et ydmygt: »Please, Sir'r« . . . men Valin var allerede gaaet ned i baaden.

Paa værftet stod en lille klump mennesker, der havde ventet paa skonnerten. Valin spejdede, men Edith var der ikke. Paa vejen over pladsen mødte han politimesteren, der trykkede hans haand og saa sig søgende om.

»Er Edith hos jer?« spurgte Valin.

»Nej, hun maa vel foretrække at vente dig hjemme. Jeg havde sat kontorbudet til at holde udkig og melde mig, naar skonnerten var i sigte. Han gik fra mig op til Edith for at lade hende vide, at den var inde. Du maa jo have haft en skrækkelig rejse?«

»Ja . . . det har jeg vel egentlig!« Valin saa sig aandsfraværende om. Jeg tror især, at jeg er meget sulten!«

De gik tavse videre op imod Valins hus. De fik samtidig øje paa det og saa, at vinduerne var mørke, men de sagde ikke noget, gik blot hurtigere til. Gangdøren var laaset, og de gik om ad køkkentrappen. Valin kaldte paa pigerne, men der kom ingen svar.

Han trak heftigt i køkkendøren, som havde han

ventet, at ogsaa den var laaset, men den gav efter. Fra rummet imellem køkkenet og spisestuen, det saakaldte »pantry«, trængte et svagt lysskær ud.

De gik ind. Der stod en orkanlygte og brændte, og midt paa gulvet laa kokkens lille hjælpe-pige paa maven og sov med ansigtet paa sine arme.

Valin stødte til hende med foden og nævnede hendes navn. Hun rullede sig sammen som et nøgle.

Han tog om hendes arme og rejste hende; hun stirrede forvirret paa ham.

»Hvor er din frue?«

Han ruskede hende: »Jeg siger, hvor er din frue?«

»Jeg aldrig ved det, Sir! Missis været ude hele dagen. Hun har kun været hjemme at skifte tøj.«

Hun bandt sin turban fast om hovedet og vilde liste ud.

»Hvor skal du hen?«

»Kalde paa Miss Tolo; hun ved, hvor Missis er.«

»Du bliver her,« sagde Valin og skød slaaen for døren.

De to herrer gik ind, og Valin tændte en lampe i dagligstuen. Politimesteren gik langsomt frem og tilbage over gulvet. Valin tændte ogsaa i spisestuen, aabnede et skab og raslede med flasker og glas.

»Kom og tag en »drink«, Far!«

Politimesteren gik derind. Valin ledte rastløst i buffet og flueskab og fandt forskellige spiselige sager frem.

»Brød er her og smør; men brødet er saa haardt, som om det var forstenet; det maa være flere dage gammelt, og her er et stykke ost med tommehøjt mug. Dette minder mig om et eventyr i min første engelske læsebog, der hed »Beauty and the beast« — dette synes i høj grad at være et uberørt og slumrende palads.«

Valin satte sig til at spise tørre biscuits og fortalte et og andet fra St. Thomas.

Politimesteren havde sat sig ved bordet, men igen

rejst sig og gik nu som før frem og tilbage. Pludselig standsede han:

»Hvad vil du gøre?«

Valin trak paa skuldrene uden at se op, og spiste videre.

»Du synes dette kommer ikke mig ved, og du har vel ret! Gud skal vide, det ligger ikke for mig at blande mig i andres sager, men her kan jeg ikke se roligt til. For, Valin, det siger jeg dig, tager du nu ikke et fast tag i tøjlerne, saa slipper de dig af hænderne for bestandig, dit navn bliver trukket i snavset, og dit hus bliver som en markedsplads, hvor du selv er hjemløs.

Som du ser, har Edith slet ikke været i sit hjem i disse dage; hos os har hun heller ikke været. Hun har turet rundt til vogns og til hest med fremmede mænd, og hun og fru Regensburg har ført an som et par bacchantinder i et mere end blandet selskab hos en kulørt planter, hvor ingen andre af byens damer havde givet møde. Valin, du skuffer mig!«

Valin svarede stadig ikke; han sad med bøjet hoved og balancerede med sin kniv.

Politimesteren lagde sin haand paa hans arm.

»Godnat — nu gaar jeg!«

Valin hørte hans skridt fjærne sig, hørte ham vride nøglen om i entrédøren for at komme ud; han blev siddende ubevægelig; alle hans lemmer var tunge som bly.

Han vidste ikke, hvor længe han havde siddet saadan, da der lød trin paa stentrappen. Blodet jog op igennem ham, han sprang op og stod med øjnene stift rettede imod entréens mørke.

I døren stod politimesteren; han var bleg.

»Er der noget?« spurgte Valin og blev kold i hænderne.

»Nej. — Jeg glemte blot min stok.«

»Din Stok?«

De ledte i begge stuerne.

»Du havde vist ingen,« sagde Valin.

»Nej, jeg havde vist ingen! Godnat da igen!«

Valin fulgte ham ud i entréen og aabnede gadedøren for ham.

Lige idet han var ved at gaa, greb han med en haand, der rystede, og tog haardt som en tang om svigersønnens arm.

»Valin,« sagde han — det kom hæst og tonløst, »slaa hende. Det er den eneste udvej, naar man kan.«

Valin blev staaende og saa efter ham, da han langsomt og bøjet gik ned ad trappen.

Klokken 2 kom Edith; hun havde et kniplingsslør over hovedet og nedringet aftenkjole, og var uden overtøj.

Hun var forpustet som efter et hurtigt løb.

»Men Aage — at du er her!« hendes øjne straaede af glad overraskelse, »og jeg som først lige nu hører, at skonnerten er inde!«

Hun rystede sløret tilbage og kom med udstrakte arme hen imod ham.

Han afværgede hendes kærtegn og holdt hende i arms længde ude fra sig, medens hans øjne forskede hendes ansigt.

»Aah, Aage, du er vred!«

Han vilde tale, men hun sagde hurtigt:

»Hvor kunde du blive saa længe borte! Jeg har turet rundt fra morgen til aften, fordi jeg ikke kunde holde ud at være hjemme. Mest har jeg været hos fru Alma. I aften har vi alle spist hos direktørens, og . . .« — hun saa ham bønligt ind i øjnene — »nu maa du ikke skænde, jeg gik med til landballet — blot for at slaa tiden ihjel.«

Hun gjorde med en rask bevægelse sine hænder fri og fik fat om hans nakke:

»Aage — du har ikke kysset mig endnu, og jeg som har saadan længtes!«

Imorgen, tænkte Valin, imorgen vil jeg tale alvor-

ligt med hende; i aften er jeg saa dødtæt, desuden — jeg kan ikke være spion og tugtemester overfor den, jeg skal betragte som min hustru.

Han bøjede hovedet, saa hans læber mødte hendes.

Den næste dag havde Valin en del gulnede papirer med hjem fra kontoret.

»Se, Edith, dette vil jeg bede dig skrive af for mig. Det er nogle ret interessante aktstykker fra general Scholtens tid, lige inden oprøret, som jeg har faaet lov til at laane i arkivet, og som jeg gjerne vil have taget en afskrift af. Vil du gøre det?«

»Ja—a, men idag kan jeg ikke; jeg har lovet . . .«

»Saa har jeg bestilt nogen læs muldjord til at køre paa det lille forsømte stykke have her nede, vi maa se at faa lavet noget pænt ud af det.«

»Hvor finder du pludselig paa alt det?«

»Jo, for jeg har tænkt paa, at du naturligvis maa kede dig, naar du slet ikke har noget at tage dig til. Du og fru Regensburg maa jo dog engang faa snakket af, — og hjemmet her lider under, at husmoderen kun er her paa besøg.«

»Husmoderen! Uf, det er et rigtig dansk begreb! Jeg ser en gammel, stram borgermutter for mig med forklæde og nøgleknippe.«

»Jeg ser en ung, sund én med en masse ubrugte kræfter, som hun ødsler paa taabelige ting.«

Edith rejste sig rank i stolen.

»Naa, nu er det altsaa kommet, det øjeblik, hvor vi skal til at være rigtig knastørre hverdagsægtefolk?«

»Ja, nu er det kommet!

Saa er der én Ting til, som i og for sig er af underordnet betydning, men som ikke desmindre er mig magtpaaliggende . . .«

»Du taler som en af jeres umulige embedsskrivelser dernede fra: ifølge den af dags dato af guvernementet indstillede af ministeriet bevilligede o. s. v.

Hvad er det, der ikke »desmindre« er dig magtpaaliggende?»

»Det er,« Valin bøjede sig frem og saa hende fast i øjnene, »at du herefter ikke færdes ene med andre mænd end mig! Forstaar du?«

Edith fløj op.

»Hvad mener du?«

Han lagde sin haand beroligende over hendes.

»Det skal jeg sige dig, Edith. Du er min nu, og jeg hører til en slægt, der ikke taaler den mindste klik paa sit navn, ikke en gang skyggen af en.

Jeg vil ikke fornærme dig ved at tro, at en lavpandet, ganske inferior person som denne Poulsen kan være i mindste maade farlig for dig i egenskab af forfører. Du ved selv, at de mennesker her tror, hvad der gives en mulighed for dem til at tro; men jeg vil, hvad mit angaar, ikke engang finde mig i, at man tror.«

»Ho,« lo Edith overmodigt og lagde hovedet tilbage imod stolen, »vi skal altsaa til at tage hensyn til borgerskabet!«

»Vi skal tage hensyn til hinanden.«

»Nu maa du undskylde, at jeg synes, du er komisk! Fordi man lever imellem snæversynede mennesker, skal man vel ikke selv blive snæver.«

»Nej, men man skal rette sig efter de forhold, man lever under. I øvrigt er det ikke blot her, at en dame maa tage hensyn til, hvad der anses for sømmeligt, hvis hun ikke vil udsætte sig for at blive genstand for falsk bedømmelse.«

Ediths stol gyngede i stadig hurtigere tempo.

»U—hum! Og fru Alma, som du selv beundrer?«

»Ja, fru Regensburg er, trods alt, en personlighed!«

»Og jeg?« hendes øjne lynede.

»Du, Edith, du er« — han rystede paa hovedet — ingen personlighed.«

»Men hun har ogsaa en mand, der stoler paa hende! Blindt! Som elsker hende netop saadan som

hun er; som beundrer hendes luner, og det, hun siger, og det, hun gør, medens jeg . . . jeg skal opdrages og dresseret og krammes inde, fordi jeg ikke er saa heldig at være tilpas! Efter din mening!»

»Du er god nok, Edith, men du er, som du selv meget rigtig sagde en gang, lidt ufærdig. Fru Alma har ikke været nogen heldig omgang for dig. Du har fulgt hende uden at se, at der er megen kærne i alle hendes væsens avner; men det var avnerne, der imponerede dig.

Tænk dig lidt i mit sted,« han tog hende om skuldren og saa ind i hendes vrede øjne, »jeg havde tilbragt et døgn med den sejlads, der normalt tager 6—8 timer. Jeg havde med en del bekymring tænkt paa den uro, du naturligt maatte føle under uvejret, der til tider var orkanagtigt. Jeg ansaa det for noget selvfølgeligt, at du længe havde spejdet efter skibet, og at du stod paa værftet for at give mig et glad velkommen.

Du ved selv, hvad slags hjemkomst, jeg fik. Jeg er ikke sentimental, men — den har gjort et vist indtryk paa mig.»

»Aah, skal vi nu tilbage til det igen! Jeg troede, det var glemt! Jeg har jo fortalt dig, at netop fordi jeg var ængstelig . . .«

. . . »maatte du søge ud til fremmede mennesker; ja — men det mener jeg er beklageligt! Man maa have ressourcer i sig selv og i sit hjem. Hvorfor ser du for eksempel aldrig i en bog? Du havde jo en del interesse for litteraturen, da du kom hertil. Her i bogskabet staar mange gode ting, som du sikkert ikke kender.»

»Jeg læser meget.»

»Ja engelske shillings-romaner, som du, saa vidt jeg ved, faar igennem din veninde Tolo.»

»Naa, ja, naar det nu morer mig!

Fru Alma har virkelig ret, naar hun siger, at man kan ikke have de samme interesser her som i Danmark.

Det betaler sig ikke!»

Valin havde rejst sig. Han stod og saa paa Ediths lille mørke hoved, der med en vis indolent trods laa tilbage imod gyngestolens silkepude; der var noget spørgende, afventende i de sorte øjne, der fjendtligt saa ind i hans.

Han vidste, at om han blot ved det svageste glimt i blikket forraadte, at han fandt hende smuk, betagende smuk, som hun laa der med den vrede glød over ansigtet, saa vilde hun i samme nu være i hans arme og kæle og spøge det hele bort; men bagefter vilde de staa overfor hinanden, som de stod før: hver paa sin side af en kløft, hvorover ingen bro førte. Og han gik — med følelsen af at have talt ud i et øde, hvor alle ord spredtes af vinden.

De paafølgende dage stod de overfor hinanden i en væbnet nevtralitet.

Edith blev hjemme og havde altid Tolo hos sig. Naar Valin kom fra kontoret, fandt han hende mere eller mindre upaaklædt. Hun og Tolo sad i soveværelset og syede hendes europæiske kjoler om.

»Du skal klæde dig ordenligt paa, Edith.«

»Jeg arbejder, som du selv har anbefalet mig; men naar man arbejder, maa man være klædt paa til det.«

Om aftenen sad hun med ryggen til ham og skrev af efter de gamle papirer. Naar klokken slog 10, rejste hun sig med et træt suk, sagde godnat og gik i seng.

Naar han kom op, laa hun med lukkede øjne. Han saa godt, at de lange øjenfrynser nu og da forsigtigt løftedes, men han lod, som om han troede, at hun sov.

En aften lige efter middag blev der bragt et brev til Valin. Det førte fru Almas parfume med sig ind i stuen, og adressen var skreven med hendes store, ejendommelige rundskrift.

Han brød konvolutten og læste:

Kære Valin!

Naar De faar dette, er jeg paa en Amerikadamper paa vej til Evropa. Længslen blev saa stærk efter at prøve kræfterne endnu en gang, at min have ikke blev stor nok til at rumme den. Pasha siger, at jeg skal rejse; han vil ikke holde paa mig, naar mine tanker er andre steder. Jeg har ikke set Deres lille Potocka de sidste dage; jeg kan næsten tænke mig, hvad der er sket! Mon jeg har gjort ondt der! De tror det maaske ikke, men jeg vil nødig gøre ondt! Ellers havde jeg søgt Dem mere! For vi forstod hinanden som mennesker af samme race, opdraget under samme vilkaar; forstod et tonefald, en antydning eller en tavshed; som da De stod paa trappen og saa ud over min have!

De elsker Edith og jeg Pasha. Vi elsker dem med de store, lige linjer i os, men alle de smaa, bugtede fører dem forbi og bliver til meningsløse streger i luften.

Jeg søgte ikke at drage Dem til mig, for jeg vil nødig gøre ondt, men nu fortæller jeg det, for at De skal tænke godt om mig.

Saa vil jeg bede Dem om én ting: se ofte til Pasha, han bliver saa ensom. De vil komme til at holde af ham, skønt aldrig helt forstaa ham. Han har Sauls tungsind og Salomons visdom og ser stort paa menneskers vildsomhed, som den, hvis race er fra verdens begyndelse.

Farvel Valin! Hils Deres lille kreolpige! Pluk roserne, medens de blomstrer!

Lev vel!

Deres Alma Lykke (gift Regensburg).

Valin sad længe med brevet i haanden og saa ned for sig. Han lagde ikke mærke til, at Edith havde vendt sig paa skrivebordsstolen, og at hendes øjne var heftede paa ham, som vilde hun stirre sig til brevets indhold og det han tænkte.

Han saa ikke, at hun forsigtig rejste sig og som en kat paa jagt listede hen imod ham; men da hun med en lynsnar bevægelse greb efter brevet, lukkede han uvilkaarligt haanden sammen om det.

»Det er fra fru Alma?«

»Ja — det er det!«

»Hvad skriver hun til dig?«

»At hun er paa vej til Evropa, og at hun beder mig besøge manden.«

»Hm! Og det skulde du tænke saa dybt over! Jeg vil læse det brev!«

Valin stak brevet i brystlommen.

»Jeg skulde hilse dig.«

Edith bøjede sig frem imod ham og stampede med foden.

»Jeg vil — jeg vil læse det brev!«

Valin saa paa hende med et blik, som hun kendte fra, naar han »tæmmede« hendes mor. Der laa mest undren i det og en vis tvivl om, at han saa rigtigt.

Det blik fik Edith til at koge af raseri og skamfuldhed; nu skulde hun altsaa slaas i hartkorn med hende!

Hun lo højt med en latter, der skurrede som tonerne fra et klaver uden filt.

»Det er morsomt, det er virkelig morsomt, at du formaner mig i skolemesterudtryk til dyd og ærbarehed, og saa har du selv maskepi bag min ryg med det mest berygtede fruentimmer i byen!«

Valin løftede haanden.

»Nu tier du, eller . . .«

»Ja, du skulde slaa mig, det vilde falde saa nydeligt sammen med dine ophøjede, menneskekærlige teorier!«

»Du skal tage dig i agt, Edith! Det er nemlig ikke uforeneligt med menneskekærlige teorier at tugte den, der trænger til det, men« — Valin lod haanden synke, »det gør svidende ondt, naar den, der trænger, er ens egen kone.

Edith, hvorfor vil du ydmyge os begge saa pinefuldt?

Jeg gaar ud i aften,« føjede han træt til og vendte sig for at gaa, »jeg gaar til dr. Regensburg.«

Edith gjorde et par hurtige skridt efter, men da han ikke lod til at bemærke det, blev hun staaende og raabte haanligt:

»Ja, gaa du bare!«

Dr. Regensburg sad i fru Almas farvevarme salon med dørene aabne til galleriet og læste ved en stor, gulskærmet lampe. Det slog Valin, da han traadte ind, at hun havde udstyret denne stue som ramme om ham, sin Pasha, der som han sad der i sin vatrede silkeslaabrok, bøjet over et skrift, kunde ligne en Nureddin i et østerlandsk palads; det virkede næsten som en overraskelse, da han løftede sit mørke, markerede ansigt fra tidsskriftet, han læste i, og sagde stilfærdigt paa dansk:

»Godaften, Valin, er der noget galt?«

»Noget galt! Hvorfor mener De?«

»De er saa bleg.«

»Naa—aa, det betyder ikke noget! Jeg vilde blot se lidt ind til Dem; jeg vidste, De var ene. Deres frue var saa venlig at sende os et par ord til farvel.«

»Og hun bad Dem se til mig?«

»Ærlig talt, ja! hun bad mig besøge »Pasha«, der nu vilde faa det ensomt.«

Dr. Regensburg smilede med sit tunge smil.

»Kvinder tror altid, at man er ensom, naar man er ene. Men tak fordi De kom!«

Valin satte sig i en lav, silkepolstret kurvestol lige overfor doktoren og fik ild paa en cigar.

Dr. Regensburg syntes ikke at føle trang eller forpligtelse til at tale, han sad og saa tanketungt frem for sig og sendte cigarrøgen ud som to striber igennem næseborene.

Valin følte en underlig nerveanspændelse, der spærrede for dagligdags høflighedsbemærkninger.

Han greb nervøst efter tidsskriftet, som doktoren havde lagt fra sig paa bordet.

»Kræftserum,« læste han højt.

Han lagde det fra sig igen og sagde med et suk:

»Ja, hvem der havde et serum!«

Doktoren saa vist paa ham.

»De mener i overført betydning, imod menneskers onde ansamlinger.«

»Ja!«

»Det findes der!«

Valin saa spørgende paa ham.

»Det mest ansete serum er tro, tro paa en Gud, der straffer og belønner, og hvis væsen er kærlighed.«

»Maaske, men er saadan en tro ikke uforenelig med vor tids samfund; den, der havde den fuldt ud, vilde han ikke dø i et galehus?«

»Saa er der stoicismen!« blev doktoren ved uden at høre Valins spørgsmaal.

»En stoiker, han er for stærk og for ligegyldig til at gøre andre fortræd eller til at lade andres fortræd naa ind til sig.

Det, der sker, skal ske. Døden naaer os alle; livet er kort.«

»Og kulturen?« spurgte Valin, »skulde den slet ikke komme i betragtning som en faktor?«

»Kulturen? Den har aldrig naaet højere end i Babylon, og Babylon maatte forgaa, fordi den var en skøge, hvis indre var fortæret af kulturens gift.

Nej, Valin, kun de, der lever udenfor eller over nuet, i samvær med de store, der har været, og som har efterladt os frugten af deres aands storhed, medens deres menneskelige mangler er jordet med dem, kun de har et beskyttende serum! Jo, og saa de andre, de, der kan tro, at alt det, der gør livet svært, er sendt dem som prøvelser fra en Gud, der vil deres

vel, og som — hvis de kan bære prøvelserne uden at lide brist paa tilliden — vil belønne dem tusindfold.»

»Det, De siger der, lyder saa fjernt, saa uvirkeligt! Det har ingen bud til mig! Jeg vil ikke leve med fortidens aander eller for en usikker belønning i en anden verden; jeg er et menneske af kød og blod! Jeg vil føre mit liv, saa jeg kan staa til ansvar for det, men jeg vil ikke folde hænderne og lade bølgerne slaa sammen over mig.«

Valin havde rejst sig.

»Jeg tror paa en Gud,« blev han ved og løftede hovedet, »og jeg tror paa et liv efter dette, — jeg føler noget i mig, som ikke kan dø; men jeg er det modsatte af fatalist. Det vilde forekomme mig som en sløv dovenskab at sige: jeg er den jeg er, lad komme hvad der vil, jeg raader ikke for det!

Vi har faaet spirer nedlagt i os, — evner, vilje, — men selv skal vi faa dem i vækst. De stærkeste af os, de mest udviklede, skal være som en slags lille Vorherre for de mindre stærke og mindre udviklede; der ligger vort ansvar.«

Dr. Regensburg havde holdt op at ryge og sad lænet tilbage i stolen og saa op paa Valin.

»De staar og ser ud som en ung titan, — det 19de aarhundredes titantype.«

»Saadan føler jeg mig ogsaa,« sagde Valin med et pludseligt smil og spændte musklerne i sine arme. »Det er mit serum.«

Da Valin gik hjem over værftet, saa han ned imod den bænk, hvor det skæbnesvangre var sket. Det var en mørk aften, men han kunde se, at der sad to hvidklædte skikkelser. Det var ham altid ubehageligt at se et »elskende« par paa dette sted, — i reglen var det en soldat og en negerpige, — han syntes, han kom i daarligt selskab ved det.

Da han naaede hjem, sad Tolo i spisestuen og

læste. Det var i en roman, som de sidste dage havde ligget i dagligstuen; han kendte billedet uden paa.

»Er fruén gaaet i seng?«

»Nej, Missis er gaaet ud at spasere.«

Valin vidste i det samme, at det var hende, han havde set paa bænken ved siden af løjtnant Poulsens hvide uniform.

»Naa, nu husker jeg, at fruén sagde, at hun vilde møde mig paa værftet. Vil du gaa ned og finde hende og bede hende straks komme hjem.«

Tolo saa sky paa ham, tog sin hat, der laa paa gulvet, og satte i spring ud gennem køkkenet.

Valin gik frem og tilbage over gulvet. Hans ansigt var i ro, og hans skridt var spænstige.

Tolo kom forpustet tilbage. Hun skulde sige, at — at Missis kom, naar det passede hende.

Valin sagde: »Tak, det er godt!« og betegnede ved et nik, at hun kunde gaa.

Den unge pige kantede sig sidelæns ud af døren med et skræmt, nysgærrigt blik over skuldren og haanden krampagtig knyttet imod tænderne.

Valin fortsatte sin gang frem og tilbage, frem og tilbage. Han tænkte ikke; bevægede sig rent mekanisk.

Han gik ud i entréen og hentede sin ridepisk. Med den i haanden fortsatte han som før.

Nu lød der stemmer i den stille gade; det var Ediths og løjtnantens.

De kom begge op ad trappen, muntert, lidt forceret passiarende; løjtnantens sporer klirrede.

»Tak for i aften!«

Det var hans stemme, han kunde tænke sig den ledsaget af et betydningsfuldt haandtryk.

»Selv tak!«

»Saa stoler jeg paa rideturen imorgen!«

»Ja, kl. 4 — 4 præcis!«

Det var den tid, hvor Valin forlod kontoret.

»Tak! Godnat!«

»Godnat!«

De sporeklirrende skridt fjernede sig.

Valin havde fortsat sin gang i samme tempo som før; da Edith stod inden for portièren, var han lige vendt om ved stuens modsatte ende.

Han gik hen imod hende, afmaalt, roligt, men der var noget i selve hans ro, der fik hende til at standse inden for døren og trække skuldrene sammen.

Da han naaede hen til hende, løftede han pisken; alle muskler i hans ansigt dirrede; hun rakte hænderne afbødende frem.

Med venstre arm greb han hende bagfra om livet og bøjede hende sammen, idet han halvt løftede hende fra jorden; med den højre førte han med al sin magt pisken ned over hendes legeme. Slagene hvinede igennem luften og skar sig igennem den tynde klædning.

Hans ansigt glattedes ud, medens han slog; det blev roligt, men haardt, som hugget i sten.

Hun gav et skærende højt skrig og vilde rive sig løs, men følte, at hun kunde ikke; saa slog hun begge hænder for ansigtet og hang slapt og uden modstand over hans arm.

Da han gav slip, gled hun ned paa gulvet og blev liggende uden bevægelse med ansigtet skjult i hænderne.

Uden et blik paa hende gik han ud og hang pisken paa sin knage, tændte et lys, der havde sin plads paa entrébordet, og steg roligt op ad trappen til soveværelset.

Her klædte han sig af, lagde omhyggeligt sine benklæder sammen i folden, hang jakken over stoleryggen og satte skoene uden for døren.

Da han laa i den store seng med armene over hovedet, maatte han smile i undren: Han, Aage Valin, havde slaaet, ligefrem pisket en kvinde, »en værgeløs« kvinde — en kvinde, som var hans egen hustru. »Hustru«, hvor havde det ord ikke engang haft en hellig klang i hans øren?

Man e r den man e r! havde Dr. Regensburg sagt.

Nej, man e r pine død den, forholdene gør en til!

Et par timer senere kom Edith listende ind paa bare fødder; hun tændte ikke lys og havde klædt sig af udenfor. Stille nærmede hun sig sengen og gled lydløst ind under moskitonettet.

Hun laa lidt uden at røre sig, næsten uden at trække vejret; saa famlede hun efter hans haand, som han gjorde slap, tog blødt om den og lagde den ind imod sin kind, der var vaad af taarer.

Saadan laa hun, til hun faldt i søvn; saa trak han haanden til sig; stillingen var ubekvem.

Da Valin næste morgen kom ned, sad Edith paa klædt ved thebordet; der var friske roser paa bordet. Hun rødmede og saa bønligt, spørgende paa ham.

Han sagde venligt godmorgen, talte om varmen, der var ualmindelig, og saa interesseret paa en sort strøm af myrer, der som et levende baand strakte sig fra den stenlagte køkkengang hen til noget spildt sukker ved bordet.

Edith begyndte livligt at fortælle om myrernes mærkværdigheder: hun kunde huske det ordret fra naturhistorien. Hun syntes, han hørte interesseret efter. Da hun var færdig, saa han op og sagde med en af hendes mors betoner: »U hu—um! Jeg siger: ug!«

Hun bed sig i læben og sad stille, til han var færdig med theen; saa fulgte hun ham ud i entréen, og øjnene bad igen.

Han satte sin hvide hjælmhat paa, nikkede farvel og gik ned ad den skyggeløse, solbadede gade.

Hun stod og fulgte ham med øjnene gennem dørens tremmer; hun kunde se sælgekonerne, der sad med frugt langs fortovet, bukke og slaa ud med haanden. Hun vidste fra Tolo, at de kaldte ham »vores smukke

Massa«. Hun kunde tænke sig, hvor elskværdigt han smilede til dem, naar han med en nonchalant haandbevægelse tog til hatten. Hun syntes, hun misundte dem.

Hun gik ind i stuen og flyttede om paa møblerne, ordnede smaasagerne paa skrivebordet og fik fat paa et billede af Valin.

Det var taget lige efter hans sygdom, kort før han forlod Danmark. Det slog hende, at det lignede ham ikke mere; ikke som han saa ud nu.

Hun gik rundt og følte sig hvileløs, optaget, som den en opgave venter paa. Hun havde ikke mere den følelse at have naaet maalet og nu bare at skulle have tiden slaaet ihjel, som havde været over hende, siden hun blev gift.

Hun mærkede en gang igen sit bryst hæves, fyldes af længsel og villen, og saa knugede hun hænderne i hinanden og græd af ydmygelse.

Tolo kom og kiggede ind og spurgte, om de skulde sy.

»Nej, ikke idag. Tolo — vent lidt,« hun satte sig og skrev nogle ord paa et visitkort, »gaa hen paa kasernen med dette. Hvis løjtnant Poulsen ikke er hjemme, saa sørg for, at det bliver lagt paa hans bord.«

Da Tolo var forsvunden, støttede hun ansigtet i sine hænder og sank hen i tanker.

Pludselig rev hun sig løs, aabnede en mappe, tog skrivepapir frem, saa et øjeblik frem for sig og skrev saa med sine store, barnlige bogstaver:

Kæreste Faster Elise!

Kan du huske i den første tid jeg gik paa kursus, at jeg var doven og trodsig og vilde blot det jeg vilde, indtil frk. Tange ydmygede mig, knuste mig ved sin foragt — som var retfærdig. Saadan er det gaaet mig igen.

Jeg var jo saa forelsket i Aage, da vi blev gift, og

syntes, at det var saa vidunderlig dejligt at være hans; men han skuffede mig ofte, ydmygede mig ved sin fornuft og sin kølighed, og det tirrede mig. Saa morede jeg mig med en anden, der saa paa mig med øjne som smigrede mig; jeg var uforsigtig, overmodig, vilde drille Aage og foragtede ham, fordi han fandt sig i det.

Undertiden syntes jeg, at han talte ligesom far, du ved som et dokument. Jeg kunde høre, at han havde overvejet det, han sagde, og saa spyttede jeg indvendigt af haan og fandt paa alt det, der kunde saare ham mest.

Kan du huske, at jeg skrev engang lige efter vort bryllup, at der dukkede nu og da lidt tyran frem hos ham, men ikke saa meget, som jeg kunde ønske.

Faster, nu har jeg set tyrannen i hele sin væld! Han er rolig, ubevægelig haard og saa ubarmhjærtig! Hver gang jeg lukker øjnene, ser jeg ham for mig, og saa maa jeg græde. Faster, ham elsker jeg, saa det gør ondt; men vil jeg nogensinde vinde ham tilbage, eller har jeg forspildt det alt sammen? Der er et udtryk i hans ansigt, som havde han for hele livet sat mig paa plads, — en plads, der ikke er ved siden af ham.

Jeg forstaar nu, at kærtegn ikke betyder saa meget, som jeg har troet; jeg har til nu syntes, at dermed kunde alt det andet vindes.

Vi kan jo kun give os hen til en mand, som vi elsker, men jeg tror, at en mand kan tage en kvinde lidenskabeligt ind til sig og endda foragte hende; saa selv om jeg vinder ham saadan, har jeg ham ikke endda.

Faster, Faster, hvad skal jeg gøre?

Jeg har grund til at formode, at jeg skal have et barn, skønt jeg er ikke helt vis. Mon det vilde hjælpe? Mon ikke, hvis han kom til at ligne ham? For det bliver en dreng, en dreng med kolde, blaa øjne, der vil se strængt paa sin mor. Jeg vil ikke sige det til

ham, ikke nu! Først vil jeg vinde hans agtelse, for det er den jeg har tabt. Maaske har jeg aldrig helt haft den, og det er derfor, der altid har manglet lidt, selv naar vi var lykkeligst. Agtelse! for blot to dage siden vilde jeg have haanet det som et latterligt, højtideligt begreb og sagt: skønhed! d e t er det, der skal til! Men nu forstaar jeg saa meget, som var blevet borte for mig.

Kære, elskede Felise, skriv snart til din ulykkelige og alligevel saa underlig lykkelige

Edith.

Valin havde faaet hygge i sit hjem. Edith gættede sig til hans ønsker. Om eftermiddagen, naar varmen var i aftagen, arbejdede de paa deres haves forskønnelse, hentede vilde bregner hjem og plantede brogede bladplanter i grønne baljer.

Politimesteren kom, efter et par dage at være udebleven, paa besøg som før. Hans øjne hvilede undertiden spørgende paa Valin, men det var som der var falden en kold skygge imellem dem. Han anede, at svigersønnen havde handlet efter hans raad — havde gjort det, han selv aldrig havde formaaet at gøre — og at hans medviden var ham ubehagelig.

Paa Edith saa han med undren: der var kommen noget stille, ydmygt over hende, noget bønligt, som før havde været hendes væsen fremmed, og som — han vidste det var inkonsekvent — fik hans hjærte til at bløde af medlidenhed. Al den beskyttende ømhed, han havde følt for hende i hendes første barndom, kom op i ham igen. Han følte trang til at tage hende paa sit skød og stryge ømt hen over hendes haar og kalde hende sin lille pige.

Hvor kunde Valin se saa rolig og ligegyldig ud? Var han blind eller haardhjærtet, eller var hans egen kærlighed død?

Var Valin saadan en mand, at han ikke kunde elske den, han havde maattet ydmyge? Kunde en mand i

det hele taget den ene dag i nødværge — for at redde sit hus og sit navn — slaa en kvinde, og saa den næste behandle hende som en, der var ham ligestillet? Havde han maaske taget fejl?

Politimesteren gik hjem fra Valins langsomt med bøjet hoved uden at bemærke dem, der hilste paa ham.

Det gik Valin, som fru Alma havde forudsagt, han kom til at sætte megen pris paa doktoren uden egentlig at lære ham at kende. Dr. Regensburg talte aldrig om sit eget.

En eftermiddag gik han derhen lige fra kontoret; han skulde tale med ham om en forretningssag. Han gik huset igennem helt ud paa galleriet uden at finde nogen, og vilde lige til at gaa tilbage igen, da han kastede et blik ned i haven.

Der paa bænken mellem bregnerne sad den mørklødede mand og saa hen for sig med et par øjne, der straaledede, som lyste der sole i dem.

Valin gik ned ad trappen, og da hans skridt knirkede paa gruset, vendte doktoren blikket imod ham, men uden at udtrykket forandrede.

Valin standsede foran ham.

»Er det stoikeren Dr. Regensburg?«

»Jeg har aldrig sagt, at jeg var stoiker. Jeg har sagt, at det var klogt at være det; men en af de første betingelser er, at man ikke knytter noget andet væsen nær til sig. — Vil De læse det?«

Han rakte et ark svært brevpapir hen imod Valin, hvorfra fru Almas parfume steg op som en fanfare: her er jeg, hverken Atlanterhav eller postsække har kunnet berøve mig min charme!

»Læs det!«

Valin læste. I næsten ornamentisk sammenslynge bogstaver stod der:

»Jeg havde i min have et træ; Christikors-træ hed

det. Det havde mørke, alvorlige blade og skarpe torne. Men en gang om aaret, naar regnen havde gennemvædet jorden og solen derefter bagt med opsparet kraft, blev mit træ fuldt af skønne, røde blomster.

Sybaritiske kolibrier tog træet i besiddelse og smuttede kvidrende ud og ind imellem det mørke løv og de duftende blomster. Der stod en glans af dem, som solblink i facetter.

Men snart, — alt for snart, syntes jeg, — begyndte blomsterne at falde. Jeg holdt af at staa under træet og lade dem drysse ned over mig.

Som store bloddraaber laa de paa mit haar og paa min hvide kjole; saa varme i farven, saa dybe blodig-røde!

Snart stod træet igen mørkt og forladt med de alvorsfulde blade og de spidse torne.

Men jeg holdt mest af det træ i haven, for jeg vidste jo, at det k u n d e bære de røde blomster. — —

Jeg har en ven, han gør mig ofte sorg. Hans sind er tungt og uden glæde. Tit synes jeg, at han er saa magtesløs, saa lidt modig; at han lader alt glide sig forbi.

Men en dag lyder der toner, toner fødte af livsglæde. De trænger sig paa, saa han ikke kan lukke dem ude. Saa løfter han hovedet og lytter — de kommer fra den han elsker.

Hans øjne bliver unge og varme, og han taler ord, som — drysser og drysser som tunge, røde blomster.

Min ven gør mig ofte sorg, men jeg holder mest af ham af alle!«

Helt nede paa siden med ganske lille skrift stod:

»Pasha, jeg kommer; hos dig vil jeg male. Min have vil jeg male, værfet ved solnedgangstide, kaalpalmealléen, torvet med frugter som fra Aladdins hule, og alle de brune kvinder. Hvert foraar skal der findes et lille stykke St. Croix paa udstillingen signeret:

Alma Lykke.«

Valin blev greben af stor undren; han syntes, der afdækkedes en skat for ham, hvis tilstedeværelse han ikke havde anet.

Han spurgte — ligefrem af ønsket om at vide det:

»Har De bedt hende komme?«

Doktoren sagde stille:

»Min sjæl har kaldt paa hende!«

Valin saa paa denne mærkelige mand, som saa han ham for første gang; saa trykkede han hans haand og sagde:

»De er lykkelig, Doktor! Skøn paa det!«

Da han gik hen imod sit hjem, følte han sig bitterlig fattig.

Denne jøde, som han halvt om halvt havde ynket og anset for en sværmer, der lod alt gaa sig forbi, var det ikke ham, som sad inde med de store værdier, de lødige; medens han . . .

Hans tanker vendte sig til Edith. Han havde ogsaa kaldt paa hendes sjæl, men kaldt forgæves. Saa havde han pisket hendes legeme, pisket hende som mødre pisker ulydige børn eller som negerejerne i gamle dage piskede deres slavinder, og nu — nu kaldte hun paa ham, men ikke med sjælen, for hun havde ingen.

Et kvindeinstinkt havde hun, som det herefter vilde blive en af hans ydmygende pligter at holde i ave, og en slags refleks fra det menneske, under hvis indflydelse hun i øjeblikket var.

Da han naaede sit hus, stod Edith paa trappen og viftede med et blaat embedsbrev.

»Maa jeg bryde det?« raabte hun imod ham.

»Ja, værsgod!«

Da han kom op til hende, tabte hun det aabnede brev paa gulvet og kastede sig i hans arme.

»Aah, Aage, vi skal bort herfra — til St. Thomas! Tror du saa ikke, at alt kan blive godt?«

Han gjorde sig lempeligt fri og samlede brevet op.

Det var fra det stedlige guvernement med en indlagt skrivelse fra St. Thomas: byfogden derovre var

rejst hjem paa grund af pludselig sygdom, og Valin skulde med kortest muligt varsel overtage konstitutionen.

»Er du ikke glad, Aage?«

»Jo, jeg er glad! Saa faar jeg noget at bestille!«

Han rettede sin muskuløse skikkelse.

»Og det er vist egentlig det, jeg trænger til.«

ORKANEN

FORTÆLLING FRA
DANSK VESTINDIEN

Fru Dora Winge laa paa sin massive, næsten kvadratformede mahogniseng. Moskitonettet var strammet fast ned om madrassen. Hun laa paa ryggen med det øverste af baghovedet hvilende paa en lille faststoppet dunpude, der skjultes af det halvløsnede kastanjerøde haar. Det var strøget tilbage og flød op over hovedpudens kniplinger. Hendes hvide ansigt syntes i fuldstændig ro; de blege glatte øjenlaag med de farveløse vipper gav det noget statueagtigt, livløst. Havde ikke den højre haand langsomt, mekanisk bevæget en vifte, der førte luften i store pust ind over ansigtet og den blottede nakke, kunde man have antaget hende for en ung kvinde, der nylig var gleden ind i den sidste store søvn.

Der kom listende trin op ad en trappe; en mulatpige med hvid turban paa sit oljefriserede krølhaar stak hovedet ind og hviskede som til en syg:

»Missis, klokken er tre.«

Fru Winge svarede uden at aabne øjnene eller standse viftens gang:

»Tak, det er godt!«

Og mulatpigen forsvandt diskret og paa taaspidsene. Naaet ned ad trappen skingrede hun med en stemme, der lød som slag paa metal gennem det store enkelt møblerede hus, hvor der stod aabent fra rum til rum helt ud til det tilbyggede køkken:

»Cooky, Cooky! Vandet over! Klokken er tre!«

Alle maatte gærne kende hendes overlegenhed; »Cooky« havde ikke lært kunsten med uret.

Fru Winge satte sig op med et suk. Hver dag imellem to og tre hvilede hun — forsøgte paa at hvile; men det var kun legemet, hun kunde tvinge i ro. Inde i hendes hjærne gled tankerne forbi flokkevis, myldrende som sildestimer en solskinsdag. Gamle oplevelser dukkede frem og trængte sig paa med meningsløs tydelighed. Hun maatte arbejde sig igennem dage med alle nerver og muskler i viljefast spænding og føle jorden vige under sig i aftner, hvor livsfaren føltes som en elektriserende svøbe, der blandet med publikums bifald hidsede som den rusende duft af giftige blomsterkalke.

Ogsaa fremtiden greb de fat i som hjul i en maskine, disse sitrende urolige tanker, og rullede den frem billede for billede som paa et kosmorama, og imedens laa legemet stille, og blodet med de altfor faa røde substanser jog gennem aarerne og fik hjærtet til at hamre haardt og uroligt. Hun lod sig med en smidig bevægelse glide ud under nettet hun følte det altid som en lettelse, naar denne selvtvungne hviletime var forbi. Kun naar det en enkelt gang lykkedes hende at faa søvnen til at overløste sig, stod hun op, fornyet og styrket.

Hun aabnede et af de grønne jalusivinduer, saa lyset faldt ind i værelset med grell hvidhed, og gik hen til det store toilettespejl, der ved sin boudoirelegance stak underligt af mod de sortbrune mahognimøbblers massive soliditet.

Hun syntes altid, at det maatte præge sig paa hendes ansigt, dette indre minearbejde, denne tumlen med alt, hvad der var sket og kunde ske, denne leven-om af fortiden og digten om fremtiden; men nej — hun stod og saa paa sit eget ansigt med de store, brune øjne, der virkede saa ubarmhjærtigt, fordi de hverken skyggedes af bryn eller vipper; nej — ingen kunde se, at her var uro, ikke en rynke, ikke en træt fure forraadte det; kun maaske nogle hurtige glimt i øjnene,

en vekslen i deres udtryk, som om der jog skygger forbi.

Hun hældte stærkt duftende sprit paa vat og badede sit ansigt, saa det sved; dyppede saa fingrene i en blød crême, gned den ud i hænderne og førte dem med stærke, bløde bevægelser over kinder og pande; endelig frotterede hun sig med et haardt haandklæde, til huden blev rød og varm.

Lidt efter sprang hun i undertøj — som en silkeklædt page — ud i en forhal, der forbandt soveværelserne, og hvor loftet var bjælkeværk, der fulgte tagets spidse form. Her svang hun sig med et spring op i en trapez, sad et øjeblik og dinglede med fødderne og lod sig saa falde bag over, saa hun hang i knæledene. Med de hvide arme spredt ud til siden og haaret flydende efter sig som et skinnende sejl, satte hun trapezen i svingning, stærkere og stærkere, saa ringene skreg mod jærnkrogene og tovene slappedes i højden, og lod sig under farten glide ned, saa kun taaspidserne bar hende. Med et sæt var hun oppe igen, greb med hænderne om stangen og slyngede benene opefter. Med musklerne spillende i de slanke arme, der bar legemets vægt, stod hun ret op, stiv, men dirrende som en magnetnaal. Ganske langsomt, som kun den kan det, der fuldstændig behersker sit legeme, bøjede hun sig bagover, til fødderne naaede jorden, gjorde et par smaa hop og halvt løb, halvt sprang tilbage til sit soveværelse.

Paa slaget fire gik fru Winge ned ad den brede udskaarne trappe fra sovekammeretagen; hun havde sin vifte i haanden. Midt paa trappen standsede hun og lyttede. Det plejede at passe saaledes, at hendes mand kom op ad den ydre stentrappe, samtidig med at hun kom ned ovenfra; saa hængte han hurtigt sin hvide korkhjælm paa stumtjeneren og kom hen imod hende. Naar hun stod paa det nederste trin, kunde hun naa at lægge sin kind imod hans solvarme haar, og hans næseflige udspilede og indaandede køligheden

og parfumen fra hendes hud og klæder. Idag lyttede hun forgæves, ingen trin hørtes. Hun gik langsomt igennem den store halvmørke sal, hvor lyset holdtes ude, ud paa et lille galleri, der laa bag ved. Her stod thebordet parat.

Hun standsede et øjeblik i døren og saa ud. Galleriet var overdækket og overløbet af en slyngplante, hvis lyserøde blomster hang ned som ranker, øverst dybrosa og store som primulaer, ned imod spidsen blege og smaa som lukkede gaaseurter. Ind imellem skimtedes frøet i store lysegrønne klaser. Kolibrier smuttede flimrende ud og ind, satte sig nu og da til hvile paa en løsreven blomsterranke og lod sig gynges af et vindpust. Fru Dora iagttog sceneriet som en kunstkender, uden naturelskerens glæde; hun vidste og følte det som en tilfredsstillelse, at naar hun nu satte sig i en af de store kurve-gyngestole ved thebordet, vilde hendes lilla klædning og hendes højt opsatte haar, som i stærkt lys fik glans som kobber, uddybe farvesymfonien.

Hun sad først rank og bevægede langsomt stolen med sin fod, lyttende ind imod stuen; saa var det, som ansigtets udtryk udviskedes, slappedes; hun skænkede en kop the, fyldte underkoppen med sandwiches og smaakager, lod sig glide ned i stolen og lagde fødderne op i den ligeoverfor. Hun spiste og drak hurtigt, optaget, lod sig glide endnu dybere ned, flyttede den ene fod op paa stolearmen og tændte en cigar. Hun røg i store dybe drag, pustede røgen ud og stirrede hen for sig med sine underlig hungrige øjne.

Det bankede paa døren fra køkkengangen, der som galleriet var aaben ud imod den beplantede gaard, og hun svarede »kom« uden at forandre sin stilling.

Stuepigen stak hovedet ind og sagde med det dæmpede tonefald, hun altid anvendte overfor fruene:

»Her er en dreng, Missis, med brev fra master.«
Fru Winge svingede fødderne ned og sagde hurtigt:
»Lad ham komme!«

Pigen aabnede døren ganske lidt med en unaadig mine, og en negerdreng — Gud ved hvad missis vilde med ham, hun kunde vel bringe brevet ind — kneb sig igennem sprækken. Han overrakte et lille sammenlagt papir, revet ud af en tegnebog, og stillede sig afventende op lige indenfor døren.

Fru Dora læste: »Skal ud i forretninger — helt til nordsiden, kommer til middag. Ikke ked, Dora — ikke længes! Husk firbenene!«

Hun kastede med et utaalmodigt suk papiret paa thebordet og greb efter en bog, der laa paa bordets underhylde, blev saa ved en svag støj mindet om budbringeren og rettede sine ubarmhjertige øjne paa ham.

Ganske sort var han, som kun landnegrene endnu er det; hans hoved var stort og af form som en kalabas; det var sat lige paa skuldrene uden hals; benenes knogler syntes tilfældigt anbragte, og fødderne lignede sugeplader. Det fløj igennem fru Doras hjærne, at hvis Adam havde lignet den kavalier, var Vorherre sluppet forfærdelig nemt fra ham. Saadan een kunde jo bare æltes sammen af leret jord og vaade blade og saa indpustes lidt livsaande. Skønt — mon han havde noget nævneværdigt af den ingrediens?

Hun bøjede sig frem i stolen, saa ind i drengens pupiller — de havde en farve som billigt sort klæde — og spurgte alvorligt:

»Er du lykkelig?«

Uden at fortrække en mine — det saa ud, som blev det spørgsmaal daglig forelagt ham — svarede jordmennesket ved at aabne en tyk, rød sprække paa kalabassens forside: »Yes, Mo'm!«

»Er du ogsaa undertiden bedrøvet?«

Med samme urokkelighed: »Yes, Mo'm!«

»Hvornaar er du lykkelig?«

»Naar jeg sover, Mo'm!«

»Og hvornaar er du bedrøvet?«

»Naar jeg faar tamp, Mo'm!«

»Hvordan stiller du dig til en 10-cent?«

Fru Dora lurede paa de sorte pupiller som en kat. Nu endelig bevægede de sig, gled op under laagene og hen til siden, saa øjenhinderne lyste som opaler i mørk indfatning; og der var en lille stakaandethed i stemmen, da han svarede: »Jeg vilde takke dig, Mo'm!«

Altsaa — livsaande var her, naar man kunde finde den, ikke bare mekanisme. Hun rakte ham en 10-cent, som drengen med dette usvigelige instinkt alle negre har — at det er hvide folk et ubehag at berøre dem — modtog i sin fremstrakte hue. Hun saa alvorligt paa ham og sagde paa Dansk:

»Farvel, kalabasmand — nu kan du gaa.«

Han var atter i balance og svarede som før: »Yes, Mo'm!« hvorpaa han kneb sig ud af præcis lige saa smal en sprække, som den han var kommet ind af.

Fru Dora fik aabnet sin bog og begyndte at læse, men det, hun læste, kunde ikke holde hendes tanker fast. Hun greb sin mands sammenkrøllede billet og kiggede den igennem. Firbenene — hans kæledægger — dem havde hun glemt. De vimsede ud og ind og følte sig naturligvis forurettede. Hun knuste en kage og kastede krummerne paa gulvet; straks var de travlt beskæftigede, og den ene sad og pustede sig op med en underlig lysegul blære.

Hun gav sig igen i lag med bogen; hun vilde tvinge sig til at føle interesse for heltindens virkelig udviklede tilskikkelser, saa tiden kunde gaa — bare gaa; men hendes øjne var lidt efter igen hos de nydende firben. Ganske sagte lagde hun bogen fra sig, lukkede sin vifte sammen, bøjede sig frem og lod skaftet lynhurtigt slaa ned imellem de grønne dyr, og de gled pilsnart til alle sider som grønne streger.

Stuepigen kom ind efter thebakken.

»Molly, hvorfor fortæller I mig saadan noget vrøvl?«

»Ma'm?«

»Firben taber jo ikke halen af forskrækkelse!«

»Jo, Missis, det siger man.«

»Snak, nu har jeg prøvet det saa tit; aldrig har jeg set en hale gaa af.«

Molly saa fra siden paa sin frues øjne.

»Og Missis vilde synes om at se det?«

Fru Dora Winge strakte armene langt ud fra sig og gabede:

»Ja, Molly, jeg synes, det vilde være en begivenhed!«

Fru Dora stod nede ved det brede hvide led, der skilte den beplantede gaard fra vejen, eller gaden, der førte forbi. Hun støttede ansigtet mod de lukkede hænder og saa ud i skumringen. Hun var urolig i sindet med en følelse af ondt, der skulde komme. Luften var tung som fyldt med kvælende dampe, saa man trak vejret med besvær. Herfra plejede man at høre havets sagte plasken mod strandbredden og aftenbri- sen og vognrummel fra hovedlandevejen, der gik forbi et hundrede skridt borte, og skridt af de forbipasse- rende og tale og raaben fra de omliggende negerhyt- ter; men denne aften var det, som naturen og alt var dødt, og her var knugende tavst.

Pludselig langt borte fra kom der en lyd som en lille hvislende tone. Den døde stille hen. Saa gentog den sig — stærkere, men blev atter borte. Fru Dora havde rettet sig og stirrede ud i mørket med sine vidt- aabne øjne.

Nu var den der igen, hvæsende, underfundig. Den kom nærmere, den voksede. Det var som et vindstød, der fødtes langt borte, nærmede sig mere og mere og tilsidst føg ind over søen. »Som en ond heks«, tænkte fru Dora, »der rider igennem luften og hensynsløst fejer hen over alt med sit graa gevandt«. Luften fyld- tes af grus og smaasten, og stormen kom i rusk.

Nu lød der vognrummel og hestehove i smældende trav og hundeglam. Fru Dora bøjede sig frem over ledet: Gud ske lov, det var ham! Vognen kom i fuld

fart ned ad den ret stejle bakke; han kørte selv, sad med armene strakte og holdt hestene i stramme tøjler; kusken sad ved siden af; og under vognen skimtede hun de tre hvide terrier som noget ubestemmeligt lysende.

Hun skyndte sig op paa galleriet og standsede lyttende. Hun vilde høre hans trin paa trappen, disse spændstige stærke trin, som altid kom omgivne af trippende hundepoter. Hun vilde ogsaa høre hans stemme, naar han kaldte paa hende; hun trængte til at høre den. Hun blev staaende i den oplyste sal.

»Doris!«

»Ja.«

»Hvor er du?«

»Her.«

Han kom ind med hatten paa. Hundene snoede sig om ham med bugen imod jorden og saa op i hans ansigt; den ældste — moren til de to andre — hylede svagt.

»Hvad er det, Jørgen?« Fru Dora lagde sin korte, faste haand imod sin mands bryst, »det, som kommer?«

»Orkan du! Se paa barometret; de har den paa Barbados, og den bærer paa her.«

»Orkan! Orkan, siger du — saadan een, som river træer op og vælter huse?«

Hun slog pludselig begge arme om sin mands hals:

»En virkelig orkan!« — hendes øjne lyste som morild — »saadan en, der brøler?«

Han bøjede sig smilende over hende:

»Jeg kan se, du er bange!«

Hun blottede alle sine tænder i et stort tindrende smil og gjorde sig lille i hans arme:

»Ja, Mlle. Doris er saa frygtelig bange!«

Et vindstød ruskede huset som en tugtende næve; der hørtes huggen og banken ude fra køkkenet; den gamle terrier hylede, og de to unge gemte sig under fru Doras kjole.

Jørgen Winge gik ind i den tilstødende spisestue.

»Naa, her har pigerne lukket yderskodderne! Det er godt; her staar vinden paa. Alle huse i byen er spigrede til som pakkasser.«

Han kaldte ud i køkkenet:

»Cooky!«

En fyldig mulatinde med joviale smukke negertræk, der nu var stivnede i højtidelig skræk — hendes ellers brune hud var graa — viste sig i døren med foldede hænder:

»Nu Gud holde sin haand over os!«

»Har I lukket ovenpaa?«

»Jeg har, Sir! Molly har gemt sig under trappen, Sir; hun siger, hun maa skjule sit ansigt.«

»Saa bring du maden, medens jeg skifter jakke.«

»Maden, Sir! Hvem kan spise, naar Guds finger rører ved os?«

»Med skam at sige, Cooky, jeg er hundesulten.«

»Ilden kan ikke brænde i kulgryden, Sir, naar alt er lukket.«

Fru Dora stak sin arm ind under kokkepigens og saa hende ind i ansigtet:

»Saa lukker vi op, Cooky Jane!«

Mulatinden trak vejret dybt; saadan havde hun aldrig set sin frue. Disse fremmede — aldrig vidste man, hvor man havde dem; de var modsat alt, hvad man havde kendt — nogen af dem da. De følte sig saa kloge, saa man næsten troede, at de vidste alting bedst; men naar disse unge folk lo og talte, og en orkan var over øen, — saa var det dog nok, fordi de vidste ingen ting — ligesom børn var de! Men hun ønskede, at Molly havde set, at missis holdt sin arm under hendes.

»Op med vinduet til læsiden.«

»Men Missis ved ikke, hvordan saadan en storm kan springe om.«

»Jo, men man maa risikere lidt! Saadan! Vift nu ilden, saa den blusser.«

Cooky Jane adlød og smilede og vidste, at hun burde aldrig handle, som hun gjorde.

»Nu varmer du suppen, og medens vi spiser den, steger du koteletterne.«

»Molly«, — fru Dora kaldte ind i det mørke rum under trappen, — »er du død allerede?«

Der kom et svagt: Oh God, Ma'm!

»Har du tænkt paa, at naar huset ramler sammen, bliver ingen mere solidt begravet end du?«

Et kvalt skrig, og Molly kom ud paa alle fire.

Fru Dora lo, lo saa overgivent, at Cooky Jane stemte i med, og Molly klynkede imellem latter og graad: »Oh, som Missis kan sige dem underlige ting!«

Fru Dora saa hende fast ind i øjnene:

»Kan du saa bringe middagsmaden? — Hurtigt!«

Fru Dora laa paa sin seng, støttet paa albuen; moskitonettet havde hun bag sig.

»Jørgen!«

Raabet druknede; det kunde ikke bære ind i værelset ved siden af, skønt døren stod aaben.

Hun hørte ham hamre derinde; det var vindsiden, og krogene, der holdt skodderne, vilde ved de idelige rusk af stormen arbejde sig ud af sprosserne; og han gik fra vindu til vindu, slog dem i og surrede dem fast.

Fru Dora havde i disse timer — det var næsten midnat, ved 10-tiden havde orkansket lydt fra fortet — vænnet sig til stormens øredøvende brølen og tumlen, til sin mands hamren oppe og nede og knagen i husets træværk. — Nu kom der en lyd, en syden, som om en kæmpekedel — en kæmpetroldkedel — var kommet i kog og slog laaget af; eller som stormen havde mødt en modstander, der tog livtag med den. Hendes mand kom i spring ind i værelset; i det samme røg den ene skodde op, huggede tilbage mod muren med et smældende brag; sten og kalk hvirvlede ind.

Jørgen Winge havde haft et nøgle tykt sejlgarn og en hammer i haanden; han kastede begge dele fra sig og strakte sig ud over vindueskarmen for at faa tag i skodden og hale den tilbage; men vinden holdt den, som var den sømmet fast til muren. Imedens jog stormen ind i værelset, greb fat i moskitonettet, saa sengen rystede; lampen blæste ud, alt hvad der hængte, fløj og klaprede paa væggene, og en del smaating faldt klirrende i gulvet.

Fru Dora saa ud; natten var ikke mørk. Himlen var grønhvid med tynde skyer jagende som kulrøg fra et iltog.

Mod lysningen tegnede sig hendes mands kæmpe skikkelse; hun kunde se hans sammenbidte profil og musklerne som knuder i hans overarm. Ved anspændelse af al sin kraft havde han faaet skodden trukket løs fra muren, men stormen holdt igen, ruskede og rev. Det var som en kamp paa næver, og modstanderen var den stærkeste.

Fru Dora saa med en vis nysgerrig undren, at selv Jørgen kunde overmandes; saa sprang hun til, samlede det nøgle sejlgarn op, som han havde kastet fra sig, bøjede sig langt ud og stak det igennem krampen, der holdt krogen, og trak til, saa hun fik fat i begge ender, gjorde saa et skridt tilbage, stemte foden imod væggen og vandt det strammede garn til sig ved at vikle det om sine hænder. Tomme for tomme ved fælles hjælp lykkedes det dem at faa lukket til og faa krogen surret fast.

Winge vendte sig imod hende, aarerne paa hans hals svulmede, og haaret laa klæbet fast mod panden: »Doris, det gjorde du godt!«

Fru Dora var ved at tænde lampen; hun saa smilende op paa ham: »Ja, det er godt at være to om et trick.«

Han nikkede til hende og gav sig til at gøre ogsaa de andre kroge fast.

»Vinden sprang pludselig om, nu staar den paa her.«

Da han vendte sig om, sad fru Dora i sengen og talte brune draaber af i en ske.

»Vil du tage sovedraaber i aften?«

»Ja, Jørgen, nu tror jeg, jeg kan sove.«

Han lo. »Nej, Doris, nu bliver du et nummer for mærkelig. Sove i denne helvedeslarm!«

»Ja, Jørgen — kom her hen!«

Han løftede nettet og saa ind paa hende: »Hvad siger hjærtet?«

»Det er saa stille nu! Føl hvor stille det er! Det der ude — det beroliger! Jeg føler, som om jeg kunde sove saa godt.«

»Underlige lille Doris«, han bøjede sig ned over hende, »sov du! Jeg skal se at holde sammen paa huset.«

Fru Dora mærkede hans læber imod sin pande, og saa syntes hun, at hun sank ganske, ganske stille gennem rummet; blødt, varsomt sank hun med en kildrende følelse af velbehag; det var som grønt vand, der lukkede sig sammen om hende, hun alene gled ud i stilheden, og der skulde hun blive.

Saa pludselig bragede det løs, bragede som en lavine. Var det cirkus-galleriet, der faldt ned? Nej, det var jo bifald, klappen, bravoraab, banken med stolesæder. Ja, for det var lykkedes for hende, det hun altid havde spekuleret paa, drømt om, arbejdet for, ikke blot at svinge sig igennem salen fra én trapez til en anden, men at dale oppe fra kuplen og nedefter, ikke lodret, ikke i fald, men svævende skraat igennem rummet. Nu kom støjen igen, som om huset skulde falde. Man vilde se det een gang til, det vidunderlige, det som hidtil havde været anset for ugørligt. Bifaldet lød som kanonsalver, men hun blev staaende; hun følte en uovervindelig lyst til at krybe op ad stigen en gang til; hun vilde bort, helst lade sig falde ned i nettet og ligge ganske stille. Aah,

men dette paatrængende rabalder . . . hvorfor elektriserede det hende ikke som ellers? Var det fordi Jørgen ikke var her? Den gamle godsejer havde kaldt ham hjem; hun vidste hvad det gjaldt, men hun var ikke bange. Jørgen var stærk, og han var hendes. Man dunkede med hælene og klappede og raabte dacapo — dacapo! Og de to franske clowner brølede: Mlle. Doris, encore, en-core; men hun følte sig ikke stolt, ikke beruset, snarere det modsatte. Hvorfor skulde hun vove sit liv for alle disse fremmede, brutale mennesker? Hun fik øje paa direktøren udenfor artistindgangen; han saa rasende paa hende og svingede sin chambrière, som naar en af de store hingste vilde bryde ud af ensembleret; hun gik lige imod ham med sine øjne i hans; nu briste eller bære! Hun vilde ikke mere være slave, ikke lystre imod sin vilje. Nej — nu — nu var det over hende igen, dette øredøvende. Hvad var det dog? Slog han hende med pisker? Styrtede det hele sammen over hende? Jørgen! Jørgen!

Hun vaagnede i det samme. Sengen rystede som i søgang, regnen plaskede ned i værelset; hun rejste sig over ende. Hvad var det for sorte flige, der hang ned fra sengehimlen? Uhyggelige saa de ud som vingerne af en kæmpe-flagermus. Hun rakte den ene haand i vejret for at føle og vilde støtte sig paa den anden, men gav et skrig, for den rørte ved noget levende, varmt.

»Jørgen, — er det dig?«

»Ja, det er mig, og det sorte er min regnkappe, som jeg har bredt over os. Lige da jeg havde faaet husets halvhundrede skodder surrede fast og troede, at nu var fæstningen modstandsdygtig, begyndte skiferet at rasle af taget. Inde hos mig og i spisestuen underneden staar der tommehøjt vand. Kan du høre, hvor regnen siver ned?«

»Og kun herinde er tørt?«

»Ja, nu maa vi lade staa til.«

»Ja — vi maa lade staa til! Vi er paa en lille ø i oceanet — en ganske lille en! Bølgerne rejser sig om os, højere og højere — fraadende. Helt nær op til vores hytte kommer de, men vi er ikke bange, vel? Tværtimod, vi holder af høje bølger?«

»Ja, een af os holder af høje bølger og hviler bedst naar en orkan er ved at rive huset ned. Doris, Doris, undertiden føler jeg mig som en forbryder, fordi jeg har taget dig bort fra dit element; — dit element er uro, anspændthed og — bølger, der næsten naar dig; du vil aldrig . . .«

»Jørgen«, hun lagde sin haand over hans mund og gyste let, som en der fryser, »jeg har været der, du ved nok — i drømme . . . det, du altid tror, jeg længes efter. Jeg gjorde det store skraa fald, som de sagde var imod tyngdeloven, og fik fat i den lave trapez, og publikum brølede af begejstring. Men jeg var ikke glad og vilde ikke gøre det om igen; og direktøren truede mig med sin pisk, og de larmede, og — du var der ikke. Hører du: du var der ikke!«

Han trykkede hende ind til sig.

»Men det var jo kun i drømme, Doris.«

»Ja, men nu ved jeg, det vilde ogsaa være saadan i virkeligheden. Det er saa underligt, for jeg har sovet hele tiden, men det er, som jeg har drømt mig klog.«

»Fortæl, Doris!« Han lukkede hende fastere ind i sin arm, regnen piskede mod taget og faldt rundt om i værelset i tunge dryp. Fru Dora hviskede med læberne imod hans øre:

»Ser du, Jørgen, før da jeg hjalp dig, og du sagde: »det gjorde du godt« — ja, du sagde ikke andet end »det gjorde du godt« — da følte jeg den lille kildren ligesom i gamle dage eller rislen . . . ja, jeg tror, det er en rislen — ned ad rygsøjlen, og jeg blev glad, men ikke saadan sejerstolt, forstaar du? Og, da jeg før middag fik angsten rystet af pigerne, saa de glemte

sig selv og bare lystrede mig, da var det, fordi jeg vilde det. Ser du«, hun knugede pludselig sine ti stærke fingre fast om hans nakke, »man opnaar kun et resultat som mit ved en jærnvilje, og den giver os magt over dyr og uudviklede mennesker, saa de lyster, uden at vide hvorfor; men de føler sig trygge ved det. Jeg har syntes hidtil, at alt det jeg kunde, alt det jeg havde sat hele mit liv ind paa at lære, det var der her slet ingen brug for, her hvor jeg kun skulde være »bourgeoise« —«

»Kun, — Doris?«

»Ja, ja, Jørgen, jeg har syntes, at det var »kun«... for al den tid, hvor jeg ikke saa dig, den har været ligesom ventetiden imellem numrene.«

Han strøg med den ene haand ned over hendes kølige blanke haar: »Og nu?«

»Ja, nu skal det blive anderledes! Jeg ved ikke rigtig hvordan; men orkanen har blæst liv i mig, medens jeg sov. Jeg føler, at jeg vil ikke længes mere efter det andet; og saa vil jeg finde paa noget her, som jeg kan bruge mine kræfter til. Det vil ogsaa blive mere ligeligt, for du har saa meget: dit arbejde og hundene og — firbenene... ved du, at jeg undertiden har hadet de firben... og saa — vil du heller ikke saa snart blive ked af mig.«

»Doris«, han strøg stadig ned over haaret og saa frem for sig som i tanker, »ved du, hvad mor sagde, da hun havde set dig?«

»Hvad sagde hun, Jørgen, det har du aldrig fortalt mig?«

»Hun sagde: »Ja, hun er smuk og mærkelig«, og saa rystede hun betænkeligt paa hovedet og føjede til: »Men tro du mig, hun bliver aldrig andet end »Mlle Doris«!«

»Og du, du — hvad svarede du?«

Hun havde bøjet sig tilbage og saa paa ham med sine fosforlysende øjne.

— Han saa ind i dem og smilede:

»At det skulde være mig kært, for det var hende, jeg holdt af.«

Stormen stilnede af; det var, som den trættede sig ud, blev afmægtig i sin hidsige rasen; men regnen skyllede som ud af et kæmpe-bruseapparat med fingertykke straalere. Først ved daggry standsede den. Dagen brød frem uden sol og kastede sit graahvide lys over en hærget by. Skifer, mursten, træværk og afrevne skodder laa strøede som muslingskaller paa en strandbred; og hele gaden var et kanalnet af smaa vandløb.

De fleste mænd var gaaet til deres kontorer eller forretninger eller ud for at se, hvor stor skade der var sket, men mange huse var endnu tæt tillukkede. Alle havde lidt overlast paa een eller anden maade; en del smaahuse var væltede ned fra træpælene, der havde baaret dem, og andre laa i ruiner.

Da lød der hovslag i det vaade grus, distingverede hovslag — ikke af uskoede negerheste — og knagen af læder.

Hvem kunde dog tænke paa at ride ud nu og i det føre og efter de rædsler?

Blege forvaagede kvinder kiggede ud, stirrede og kaldte andre til, som ogsaa stirrede.

Kunde man dog tro sine egne øjne? Havde man nogensinde kendt noget lignende?

At han — Mr. Winge — red ud, det kunde endda blive, hvad det var, men hun — fruén . . . havfruen, som nogen kaldte hende . . . det var ligefrem forargeligt, ukvindeligt, en gammel kreoldame mente gudsbespotteligt.

Fru Dora Winge sad rank i sin engelske sadel og saa paa al ødelæggelsen med sine klare ubarmhjærtige øjne; hesten gik forsigtigt, som dansede den imellem æg. Alle, selv de fordømmende, følte, at denne unge kvinde med det spænstige legeme og sfinkssmilet og

det altid uberegnelige i sin færd var noget udenfor det dagligdags, noget man kunde drøfte og gisne over, men aldrig komme til at forstaa.

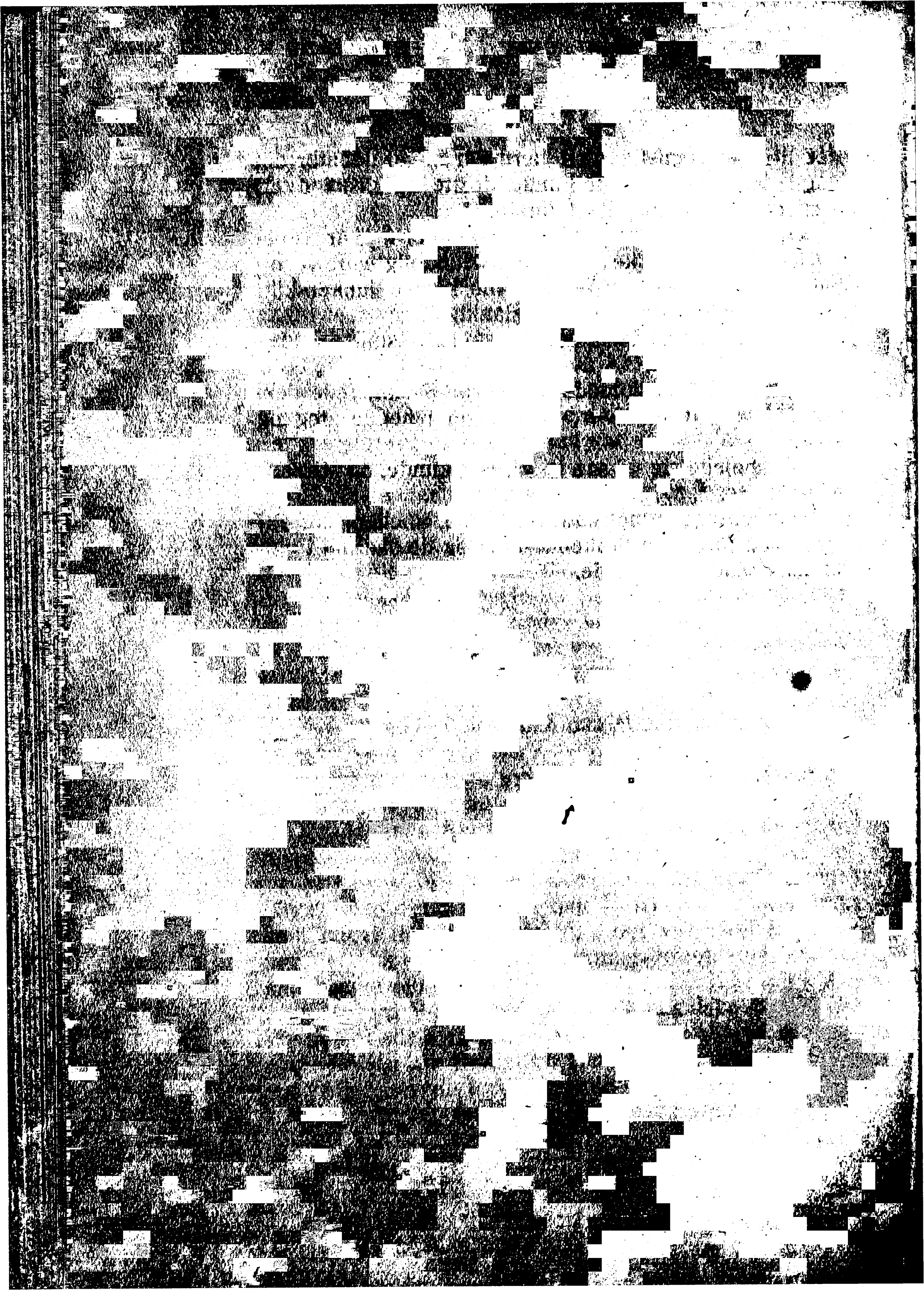
Oppe i et gavlvindu, hvor skodderne var revet bort, stod en ganske ung pige. Hun fulgte de forbi-ridende med øjnene, Wings muskuløse junkerskikkelse og fru Doras smidige slankhed.

Nu saa de paa hinanden og smilede, smilede uden ord.

Den unge pige foldede hænderne og knugede dem imod sit bryst; det var, som noget i hende steg og steg.

Hun bøjede sig ud saa langt, hun kunde, og stirrede efter de to.

Gennem oprevne gader red de, mellem huse i ruiner og forskræmte mennesker; og de saa ind i hinandens øjne og smilede.

DE TRE SØSTRE
FORTÆLLING FRA VESTINDIEN

Midt i byens hovedgade laa et stort graat stenhús. En grim kolos vilde det have været, naar det ikke ud imod gaden havde haft en række mursøjler, der bar galleriets tag og foroven rundedes i buer, som var overløbet med en slags stærkt blomstrende klematis. Noget forfaldent og øde var der over stedet, mørkt maatte der være i stuerne bag ved galleriet, skodderne trængte til maling, og laagen ind til gaarden manglede de halve af sine tremmer, men det hævede sig blandt de omliggende pænt holdte træhuse som en veteran mellem pudsede rekrutter.

Her boede gamle Mr. Lennow med sine tre døtre; de havde oprindelig været fire, men én var blevet gift i Amerika og var senere død. Han havde en gang ejet en stor sukkerplantage paa nordsiden, en kvægplantage oppe i højene og huset her i byen; han havde regeret med en jærnhaand baade ude og hjemme, havde haanet de mænd bort, der havde bejlet til hans blide kønne døtre — søofficerer, embedsmænd og plantagens unge forvaltere, stoddere havde han kaldt dem. Hans døtre var vant til rigdom og luksus, og til rigdom skulde de gaa ind, hvis han skulde give sit minde.

Kun den yngste blev gift, fordi en velstillet amerikansk forretningsmand bød sig til.

Saa kom nedgangsaarene. Gamle Lennow saa sine rigdomme smuldre bort. Plantagen paa nordsiden gik ud af drift, groede i busk, det store stuehus mistede tag og skodder og var snart en overvokset ruin;

kvægplantagen blev solgt for en bagatel, kun det graa stenhus i byen beholdt han tilbage.

Aldrig maatte de forandrede forhold nævnes; hver eftermiddag kørte han tur i sin store dobbeltvogn, der var forspændt med to stor-knoglede, men velstriglede heste; og til middagen skulde døtrene møde i toilette.

Retterne bestod ofte kun af urtesuppe og en tærte, men den gamle kusk — Jesias hed han — vartede op med samme omstændelige omhu som i gamle dage, da bordet havde bugnet af stege og bagværk og været omgivet af gæster. Han skænkede citronvand i vinglassede og satte en krystalskaal med duftende blade ved hver kuvert til haandvask.

Da Mr. Lennow laa paa sit yderste, sad hans døtre om ham som tre forskræmte duer; det var ikke sorg, de følte, men unævnelig hjælpeløshed. Han, der laa dør, havde aldrig tilladt dem en selvstændig tanke eller ytring; al tid havde de blot maattet gøre sig smaa under hans vilje, og — nu gik han fra dem.

Han aabnede øjnene under de buskede graa bryn og sagde:

»Ellinor, du er den ældste, jeg vil tale med dig.«
De to yngste listede stille ud.

Ellinor blev kold og klam i hænderne — vilde han virkelig tale med hende? Tale om alt det, der var sket, maaske sige, at han var bedrøvet over, at han havde staaet deres lykke i vejen. Aah, nej — hun blev saa dødelig angst, nej, det vilde hun ikke kunne bære, ikke af ham; saa dybt maatte han ikke ydmyge sig; hun vilde ikke kunne taale at høre det.

»Ellinor«, ordene kom lavt og langsomt, men tydeligt, »husk al tid paa, at min fader, — din bedstefader, — der som yngste søn kom herud for at skabe sig en stilling, blev øens rigeste mand og dens mest ansete, og at hans fader, din oldefader, var »member of the house«. Han kaldtes ikke Mr. Lennow slet og ret, men Sir William. Du er Miss Lennow, og naar

jeg er død, er du slægtens hoved, husk, hvad du skylder den. Min svigersøn har skrevet til mig, at han har indladt sig paa byggespekulationer i Chicago, som er slaaet fejl, at han maa prøve lykken andet steds, og at hans datter er ham til besvær; jeg har selvfølgelig svaret, at hun kunde faa sit hjem her. Hun er 18 aar. Opdrag hende, som jeg vilde have gjort det, og nu — kald dine søstre ind!«

Da de igen alle tre stod om den store matte mahogniseng, saa han fra den ene til den anden, og hans underlæbe skælvede, som naar man kæmper imod graad; da knælede de alle tre og hulkede.

Da de igen saa op, var lyset slukt i hans øjne, og han mumlede næsten uhørligt:

»Husk, hvad I skylder«

Henne ved døren stod Cooky Jane og Jesias, begge barnefødte paa nordside-plantagen og lige saa uløseligt knyttede til den Lennowske familie som deres fædre, der havde været slægtens lovlige ejendom.

Jane gik hen og lukkede sin herres øjne, nikkede saa tilfreds med hovedet og sagde:

»Master vil blive et smukt lig, naar vi faar ham klædt. Jesias, hejs flaget paa halv stang, enhver kan komme og se ham.«

Jane klædte sig i lilla med hvid turban, og Jesias gik paa vejen til præsten og byfogden ind og fik sort bind om armen. De to ryddede salen som til dans, iførte den døde kjolesæt og manchetlinned, og snart var huset fuldt af mennesker, der kom og gik.

Mr. Lennow havde de sidste aar skilt sig fra alle ved en mur af utilnærmelighed; men han havde en gang været den store massa, som der havde staaet glans om, og om hvis rundhaandethed der gik sagnagtige fortællinger.

Den tid var det, man mindedes nu, og store kranse med svajende farniensis og hvide liljer laa spredte til beskuelse i et sideværelse sammen med smaa skæve kors og buketter med sløjfer. Jesias viste folk ind til

liget; men midt imellem kransene stod Jane; hun knejsede som en høvdinge-kvinde; og da en lille gammel dame, der én gang havde staaet familien nær, og hvis skæbne ikke havde været dennes ulig, traadte ind, udbrød hun eksatisk, idet hun strakte armene ud over det duftende blomsterhav:

»Oh, Mrs. Jones, dette — det er oprejsningen!«

Oppe i soveværelset var de tre søstre travlt beskæftigede med at faa deres sørgetøj i stand. Det var svært, for silke var jo ikke sorg, og deres uldne kjoler var næsten grønne ved dagslys. I dag gjorde det ikke noget, for de kvindelige paarørende formodedes at være for oprevne til at vise sig paa selve dødsdagen og fulgte ikke med til kirkegaarden; men dagen efter vilde folk komme paa visit, og saa maatte de være i orden.

Den yngste søster, Joe, havde vendt vrangen ud af sin nederdel og holdt den op for sig.

»Synes I ikke, den er mere sort paa denne side?«

»Jo lidt«, sagde Miss Hester og saa forknytt paa den.

»Ja, for hvis jeg sad oppe i nat, kunde jeg vist nok faa den vendt. Hvad siger du, Ellinor?«

Den ældre søster stod med et udtryk i ansigtet, som de andre aldrig havde set der før. Hun holdt sine smaa hænder knugede mod hver side af hovedet, som for at holde igen paa noget, der rørte sig derinde og smærtede; hendes bryn var trukket tæt sammen.

»Søstre«, sagde hun og lod hænderne synke, »jeg tror, vi skal købe helt nyt sørgetøj!«

»Købe?«

De to andre lod det synke, de havde i hænderne.

»Ja, jeg tror, vi skylder slægten det, — merrino til 60 cents yarden.«

Skonnerten var ved at passere det smalle løb, der fører igennem et rev, hvorimod havet altid brydes i hvidpisket skum; indenfor er en havn for mindre skibe.

I forstavnen stod en sortklædt ung pige og saa ind imod land, saa med undersøgende øjne paa det gamle graa fort med bastionerne, paa det mennesketomme værft, der bagtes i solen, og igennem en øde gade saa hun, og hun syntes, dette var som et lille dødt sted uden for verden. Der var noget uvirkeligt over det, som var det en række kulisser, der kunde tages ned og foldes sammen. Hvad mon det dog kunde være for mennesker, der levede her? Hvor kunde nogen holde det ud — uden jærnbane, elektricitet og telefon. Hun satte sine højhælede støvler fast i dæksplankerne og knyttede uvilkaarlig hænderne. Hun havde lovet sin fader at foretage denne ekspedition — hun forstod nok, at han var bange for, at hun paa en eller anden maade skulde blive narret for sin mødrene arv — men blive her, det skulde hverken han eller pengemangel kunne tvinge hende til. Om ikke andet kunde hun tage en plads som stewardess for at slippe herfra, for gerrige var de jo nok, disse tanter, siden de ikke, da det gik nedad for hendes fader, havde kunnet yde den sum, der vilde have hjulpet ham over vanskelighederne.

Hun skruede sin kikkert ud og iagttog den lille gruppe mennesker, der nu havde samlet sig i land, formodentlig for at afvente skonnerten; de var lysklædte med mørke ansigter. Paa nogle af kvinderne stak de sorte fødder frem under skørterne; og nu fik hun øje paa en mand, — en helt menneskelig hvid mand med guldtræsset kasket! Stakkel, hvordan var han dog kommet her! Saa holdt der et køretøj, lidt inde i skyggen, som hun paa sit amerikansk kaldte »a jolly turn-out«, en tosædet vogn med taget hvilende paa fire stænger. Den hældede lidt til højre, »fordi«, afgjorde hun ved sig selv, dèr havde en tung

person haft sin faste plads; den var forspændt med et par heste, der saa ud, som om de sov og aldrig skulde vaagne mere.

»Det er vogn efter mig«, tænkte hun, »jeg skal sætte mig i venstre side og se, om jeg ikke kan bøde lidt paa den tunges ubetænksomhed.«

Da hun kom i land, stod den gamle kusk med hatten i haanden:

»Misserne Lennow sender mig. Velkommen, Miss — for det er vel Miss Merrick?«

Den unge pige hilste venligt paa den gamle mulat og foreslog, at de skulde tage hendes kuffert med med det samme, den kunde jo staa foran.

Jesias saa paa den kæmpestore, metalbeslaaede kuffert, der i øjeblikket svajede paa hovedet af en neger, og sagde stilfærdigt:

»Undskyld, Miss, men jeg tror, det er rigtigere, at jeg henter den bagefter.«

Da den unge pige saa forbavset paa ham, fortsatte han:

»Min følelse siger mig, Miss, at det er mere rigtigagtigt.«

Miss Merrick steg uden videre protest ind og satte sig determineret i venstre hjørne. Jesias forsøgte et smæld, og hestene satte sig forsigtig i bevægelse.

Ruth Merrick havde været hos sine tanter i 5 dage, og hun skrev til sin »best friend«, en ung tandtekniker, at de fem dage havde været som et kapitel af en lille, sær novelle »De er smaa gamle mennesker med barneøjne — mine tanter, — og de siger kun smaa forsigtige ord om ingenting, men naar man vil forsøge at være ligefrem og gaa løs paa dem for at komme dem lidt nærmere, bøjer de af med verdensdamers sikkerhed og trækker linjen, hvor den var før, og hvor de ønsker, den skal vedblive at være, og

man staar udenfor og føler sig som en taktløs yankee. De spiser saa lidt som kanariefugle og mest af saadanne ting, som vokser her, men til mig er der altid kød og det, de her kalder »irske kartofler« (i modsætning til deres egne »søde«). Jeg maa ingenting bestille i huset, og da jeg en dag kom til at fortælle, at det sidste aar havde papa og jeg ingen tjenestefolk haft, saa jeg var vant til at gøre husgerning, saa de sig forskræmte om, og Tante Ellinor lagde fingeren paa munden og sagde: »Tys!«

Fik jeg mig ikke hver eftermiddag en tennis, hvor jeg banker modspillerne med alle mine opsparede kræfter — for her er virkelig unge folk — saa, kære Bob, havde du din »best girl« igen med næste baad. Her er en ung pige, der er min trøst; hun hedder Jessy Jones; hendes fader har en rumshop og er byens rigeste handlende. Hun er opdraget i England og saa godt, forsikrer jeg dig, at man kunde tro, det var gjort hos os. Vi føler os som landsmænd, men tanterne rynker lidt paa deres smaa velformede næser, for i deres unge dage var Jessys mo'r én, som man slet ikke kendte, og saa kan Jessy heller ikke være helt acceptabel; det med rumshoppen gør derimod ikke det mindste. Jeg maa sige, jeg har aldrig tænkt mig, at etikettespørgsmaal kunde være saa indviklede og ubegribelige.«

Ruth havde om aftenen bestemt, at hun vilde staa saa tidligt op den næste morgen, at hun kunde gaa en tur i morgenkøligheden. Hun trængte til at føle pustet af en frisk brise, og allerede ved 5-tiden stod hun foran spejlet og stak hatten fast i sit store, blankbrune haar; hun trængte til at røre sig, gaa sig træt.

Hjemme i Chicago havde dagen været delt imellem kontorarbejde og husgerning, og endda var der blevet tid til baade sport og fornøjelser, — der var jo mange timer fra 7 til 12 — og hun følte endnu virksomheds-

uroen krible i sig. Hun knappede sine handsker, tog sin parasol og listede lydløst igennem den lange gang forbi tanternes soveværelser. Gadedøren var laaset, saa hun maatte ud igennem gaarden.

Da hun nærmede sig køkkenet, standsede hun forbavset, der lød stemmer derud fra, og den ene var Tante Ellinors. Tante Elli i køkkenet paa den tid? Hun sneg sig lydløst forbi og kiggede derind.

Jane stod med sin mægtige torvehat over turbanen og holdt paa en plade med smaa runde brød, der lige var taget ud af den store murede ovn, hvor hun saa brændet gløde langt inde, og Tante Elli — hun havde en rød plet paa hver af sine ellers saa blege kinder — satte egenhændig brødene over paa en stor træbakke, saadan en, som brugtes, naar varer bares rundt ved dørene til forhandling.

Ruth standsede et øjeblik nedenfor vinduet og hørte sin tante sige:

»Denne gang, Jane, tror jeg, du skal sige, at jeg sender disse rosinkager. »Miss Lennow sender dem med hilsen, hun har gjort sig en fornøjelse af at bage dem, kun 5 cents stykket?« Og naar du gaar hjem, saa tag et stykke lever med fra Mr. Bean.«

»Lever, Ma'm?« kom det lidt misbilligende fra Jane.

»Ja, vi vil prøve det; maaske lever netop er Miss Merricks livret. Jeg har hørt om mennesker, der foretrak lever for bøf.«

Ruth listede lydløst, som en tyv, der har gjort indbrud, ned ad trappen og skyndte sig ud ad byens hovedgade.

Her blev husene mindre og mindre, tilsidst var det kun hytter, og endelig holdt de op, og man stod paa en korsvej med grønt til alle sider. Til højre stod et kæmpemæssigt silkebomuldstræ med døde grene i toppen og andre garneret med noget hængende slør-lignende graat som gammelt spindelvæv eller uplejet glansløst haar; forneden delte den manglekantede

stamme sig, saa den hele vejen rundt dannede cirkelformede rum. Ruth maatte, hver gang hun kom her, standse og se paa dette træ.

»Det er underligt«, tænkte hun, »for det er ikke kønt — bare gammelt.«

Hun drejede ind til højre; dér var træer, der skyggede over vejen, og de var skinnende vaade af dug, vaade som efter en regn. Selv agaverne, de grimme graa tingester, saa friske ud, og det græs, der voksede paa flad jord, var mandshøjt og bredt i straaet, hvorimod det, der dækkede bakkerne, var kort og fint som paa plænerne i en engelsk park.

Hun saa op imod plantagens gamle hyggelige hovedbygning, der uden nogen slags hegn laa midt imellem de grønne høje, og det fløj som en strejftanke gennem Ruths hoved, at her kunde være udmærket at holde ferie, naar man var kørt træt. »Jeg skal fortælle Bob om det! Det er en af de ting, han kan gøre, naar han bliver rig, at købe det gamle hus! Men Bob hader gamle ting. »Europæerne om det«, siger han, »nye sager holder længst.«

Hun satte sig paa en bænk, der stod imellem to tætfløvede tamarindetræer, pirrede en sten ind under sine fødder for ikke at blive fugtig og bøjede sig frem med hænder og hage hvilende paa haandtaget af sin parasol.

Da hun efter en halv times forløb rejste sig og saa ud over de grønne bakker, tænkte hun:

»Og det er mig, Ruth, der har været saa dum; men det er papas skyld, for han har sendt mig hertil med falske forudsætninger!«

»I dag skal Hester tage i kirke«, sagde Miss Ellinor søndag morgen, »saa bliver jeg hjemme.«

Ruth vidste, at den kirkegang var ugens store begivenhed; dér sad de tre søstre i deres egen stol — en

af de forreste — og dør traf de altid gamle venner, som de kunde spørge til, og som spurgte til dem; de hørte, at en eller anden var syg, og saa sendte de blomster, eller de forundrede sig over, at nogle kulørte personer kunde faa stole saa højt oppe, og saa kunde Tante Ellinor bagefter sige med en mine som et barn, der snakker voksent og er lidt flov ved det: »Ok, ja — tiderne forandrer sig!« Nu spekulerede Ruth paa, hvorfor der altid skulde blive én hjemme.

Joe sagde, at Ellinor skulde tage med, hun — Joe — vilde virkelig helst ikke, og Ruth vilde ogsaa blive hjemme; men da de to søstre steg ind i karossen, slog det Ruth, at den hat med de sorte crêp-blomster, der nu sad paa Miss Hesters hoved, den havde forrige søndag smykket Tante Joes, og parasollen med den rynkede garnering — det var vist ogsaa den samme.

Da køretøjet var vaklet forsigtig ned ad gaden, rettede Ruth uden at være sig det bevidst sine klare iagttagende øjne paa Miss Joe, der saa ud som én, der er uhjælpelig opdaget. Blodet steg ganske langsomt op i hendes smalle, blege kinder, og de lange øjenhaar glippede nervøst.

»Tante Joe, hvor gammel er du egentlig?«

»Jeg er den yngste af os, — d. v. s. efter din moder.«

»Moder vilde have været 41 nu. Tante Joe — som du sidder dør, ser det ud, som du var 20.«

Nu naaede rødmen haaret, men øjnene hævede sig imod Ruths — spørgende, taknemlige.

»Tante Joe, maa jeg prøve at frisere dig — bare lidt anderledes end du har det?«

Miss Joe rystede paa hovedet.

»Oh, nej, det gaar vist ikke an, jeg har haft det saadan saa længe.«

»Aah — lad os prøve! Du kan jo gøre det om igen! Kom, vi gaar op til mig. «

Miss Joe sad foran spejlet og fulgte med anspændt opmærksomhed Ruths behændige fingre, der glattede

og løsnede og snoede, indtil hun sagde: »Saa, nu er du færdig«, og de begge i undren stirrede paa det fine smalle ansigt, der nu var blevet rammet ind i en blød bølge af lysebrunt haar og derved var blevet som et andet.

Det »stakkels« er borte, tænkte Ruth og sagde:

»Tante Joe, du ligner en marquise — en fransk marquise fra før revolutionen!«

Hun tog en hat med sorte fjer og satte den ovenpaa frisuren.

»Oh, Tante Joe«, udbrød hun og klappede i hænderne, »tænk det held, at jeg skulde komme her og finde ud af, at du er en skønhed!«

»Ruth — det er tyve aar siden, at nogen syntes det!«

Miss Joe saa paa sit eget spejlbillede som den, der længes og véd, at det er forgæves.

»Ruth, tag det ned igen, hører du«, sagde hun pludselig hæftigt og tog febrilsk om den unge piges hænder. »Ingen maa se mig saadan — og paa en søndag.«

Ruth vilde protestere, men opgav det — store taarer trillede ned ad Tante Joes kinder — og Ruth følte, at hun stod igen overfor det, som hun ikke rigtig forstod, men maatte bøje sig for, hun, der ellers var en mester i at faa sit ført igennem.

Det var nu længe siden, at Ruth havde erklæret, at hun slet ikke brød sig om kødspiser, men foretrak urtesuppe, jams og frugter, og Tante Ellinor havde efterhaanden ladet hende faa sin vilje. De spiste deres forskellige rødder og frugter paa et sachsisk stel med guldrande, og Ruth havde afgjort ved sig selv, at de glas, de drak citronvand af, vilde koste 10 dollars dusinet i Benners krystal-hus i Chicago, hvis han i det hele taget havde mage til dem. Jesias

vartede op som altid, men det var blevet skik siden Mr. Lennows død, at han fortalte sine frøkner et og andet, medens han syslede omkring bordet.

Det var kommet en af de første dage, efter at »Master« var borte, da de sad der saa stille, de var jo bare vant til at høre til, da havde han sagt, medens han bød Miss Ellinor: »De vil ikke tænke, at jeg tager mig friheder, Ma'm, naar jeg fortæller, at den ny læge og hans kone er kommet med skonnerten i dag.«

De tre søstre havde ranket sig i sædet og gjort smaa interesserede spørgsmaal, og siden den dag havde Jesias anset det for sin pligt samtidig med serveringen at sørge for underholdningen.

Da Ruth kom, følte han, at han maatte holde op; hun var alt for ligefrem; hun spurgte om ting, som det ikke var passende at spørge om, hun talte som en dame af Masters familie ikke taler til en tjener og kulørt mand; men nu senere var det, som hun bedre forstod, hvordan tonen skulde være her i huset, hun var blevet mere »stille-agtig«, og han var igen begyndt med sine meddelelser, naar det tiltrængtes.

En nat havde det regnet og stormet næsten som ved en orkan, og da Ruth om morgenen passerede døren til Tante Ellinors soveværelse, kunde hun høre søstre tale dæmpet og ivrigt derinde. Da hun kom ned i spisestuen, var Jesias ikke til rede med teen, og hun gik selv ud i køkkenet for at hente den. Her stod Cooky Jane og rullede pulveriseret cacao i smaa runde olieglinsende boller — ogsaa til at sælge, tænkte Ruth — og i stedet for at svare paa den unge piges »god morgen« snøftede den gamle paa en underlig maade. Ruth saa paa hende og satte tepotten fra sig.

»Hvad er der i vejen, Jane?«

»Ingen ting, Miss!« Hun snøftede igen og rullede videre paa sine boller. I det samme kom Jesias trækende forbi vinduet med en gammel havareret stige, hvor de halve trin manglede; Cooky Jane sank i hug paa gulvet og slog forklædet over sit hoved:

»Aah Gud, aah Gud, dèr er han! Han vil være vis paa at brække halsen, og hvem har mine frøkner saa?»

»Hvor skal han hen?»

»Taget! Taget!« Hun rokkede frem og tilbage. »Der er revet store huller i det i nat, og nu vil han lave det, og«

Ruth hørte ikke mere, hun skyndte sig ned ad stentrappen og efter Jesias, som ganske rigtigt med noget materiale i et reb over skulderen var ved at krybe op ad den medbragte stige. Den unge pige stod lidt og saa til, han var uforknytt, den gamle fyr.

»Jesias, kom ned! Hører du?»

Han standsede dèr, hvor han stod, og følte sine knæ ryste under sig.

Der var en klang i det tilraab, saa han maatte tænke paa Master, da han var paa sit højeste, og hver en mand paa plantagen havde skælvnet blot ved lyden af hans stemme.

»Kom ned, siger jeg!»

Han steg ned baglæns, søgende efter trinene med foden. Da han igen stod paa jorden, tog han huen af og sagde: »Miss?»

»Kan du ikke se, det er livsfarligt at gaa op ad den stige? Du maa ikke.«

»Men det regner ned i frøknernes værelse, og taget maa holdes helt!»

Han knugede de store brune hænder med de lyse flader i hinanden og mumlede: »Huset, det er jo det eneste, vi har tilbage!»

»Hvad vilde det koste at lade en haandværker reparere det tag?»

»Aah!« Han rystede paa hovedet og slog ud med haanden, som vilde han sige: Lad os ikke tale om det!

»Hvad vilde det koste, spørger jeg?»

Nu var det der igen, dette, som fik ham til at rive huen af hovedet og staa ret.

»Vel, Miss jeg skulde sige, at Peter James, hvis fader er barnefødt paa plantagen, jeg skulde sige, at han vilde gøre det for 4 dollars.«

»Det er godt, dem betaler jeg, og du siger, at det er en tjeneste, Peter James viser dig, forstaar du?«

»Gud velsigne Dem, Miss! Ja vel!«

»Hør — synes du ikke, det er forkert, at baghuset forfalder? Hvis det var i orden, var der jo, foruden dit og Janes, fire værelser, der kunde lejes ud.«

»De er bygget til tjenerværelser, ser De, Miss! Seks folk foruden børnene var vi, naar Master boede i byen.«

»Ja, men nu er I kun to, og de andre er tilovers.«

»Leje ud!« mumlede den gamle og saa hen for sig. »Aldrig tænkt paa saadan en ting! Det var halvanden à to doll. mdl. for hvert værelse, det var store penge, men ser De, Miss, det er ikke estimeret. Jeg tror ikke«

»Aah, Jesias, jeg vilde ønske, jeg kunde sende jer alle sammen en tur til staterne! Der er ikke noget, man estimerer mere dèr end at kunne gøre ting i penge.«

Jesias tog den lange stige over skulderen for at trække af sted med den, nu syntes han igen, den unge Miss sagde »dem ting«, han ikke kunde høre paa; pludselig mærkede han, at hans byrde blev lettere; da han vendte sig tilbage, saa han Miss Ruth — Miss Ruth Merrick, datterdatter af Mr. J. Lennow — holde i stigens anden ende. Han vilde standse og lade den falde, men hun raabte og viste alle sine hvide tænder i et stort smil: »Gaa nu, din gamle abekat, det er jo meget nemmere, naar vi er to om det!«

Og han gik, skønt han vidste, at han syndede, som var det imod Vorherres hellige lov.

»Tante Ellinor, ved du, hvad Jesias og jeg har talt om?«

De sad omkring bordet i spisestuen og var ved at dyppe fingrene i krystalskaalene.

»At det var meget hyggeligere for jer at faa de tomme værelser i gaarden lejet ud.«

»Lejet ud?« spurgte Tante Ellinor forbavset, og Tante Hester gentog: »Lejet ud?«

Miss Joe saa ængsteligt paa Ruth.

»Ja, Jesias og Jane siger, at der er mange af jeres gamle folk eller deres børn, der hellere vilde bo her end noget andet sted.«

De tre søstre saa op paa Jesias, der under et blink fra Ruth nikkede og sagde: »Det er sandt! Det er sandt!«

Den unge pige blev ved, idet hun lænede sig tilbage og tørrede fingrene i den tyndslidte damaskes serviet:

»Halvanden dollar, hvis vi regner lavt, for hvert værelse, det blev seks doll. om maaneden. Jeg synes, det er penge!«

»Penge er ikke det vigtigste!« kom det med en ganske lille stemme fra Tante Ellinor.

»Og at en ung dame tænker paa den slags!« føjede Miss Hester til. »Er det rigtig saadan«

»Det vilde naturligvis koste lidt at faa værelserne beboelige«, vedblev Ruth og saa paa sine lyserøde negle, »men for de gamle folks skyld vilde I vel nok ofre noget?«

Nu saa Hester og Joe uroligt, ængsteligt paa søsteren, og Tante Ellinor sagde:

»Familien Lennow har altid sat en Ære i at være et godt herskab, me—en«

»Naturligvis har man ikke rede penge disponible«, blev Ruth ved og lagde servietten fra sig, »men man kunde jo realisere et eller andet.«

»Realisere?« Tante Ellinor tog forsigtig om det ubekendte ord.

»Ja, jeg mener, I I har en masse død kapital, som paa den maade kunde blive forrentet.«

Miss Ellinor rømmede sig forlegent, og Jesias klirrede med alt, hvad han fik fat paa. Miss Hester saa

krænket ud, men Joe følte, at nu var de igen under én, der var klogere end de, og hun syntes, det var saa trygt.

Der blev en pavse, saa sagde Miss Ellinor, og stemmen havde denne spæde klang som tonen fra en gammel violin:

»Hvad kalder Ruth Merrick død kapital?«

Ruth følte distanceringen i dette »Merrick«, og hun maatte atter undres over og beundre denne i al uformaaenheden aldrig svigtende evne til at sætte den nærgaaende paa plads; men denne gang fik det ikke hjælpe, hun vilde forfølge den sag, hun syntes var god, skønt hun havde en følelse af at begaa overfald mod værgeløse.

»Hvis man f. eks. lader guldpenge ligge i en skuffe, saa er de død kapital.«

»Vi har«, kom det modvilligt, »ingen guldpenge i skuffer.«

Jesias, der havde staaet ved anretterbordet med ryggen til, vendte hovedet og saa paa Ruth, saa som en hund, der be'r om barmhjærtighed; saa listede han ud.

»Nej, Tante Ellinor, men husker du en dag, du viste mig jeres smykker« Ruth kom ikke videre, Tante Ellinor strakte to smaa, rystende hænder afværgende ud imod hende, og Tante Hester rejste sig med et indignationsudbrud. Joe trak vejret dybt, og hendes øjne hang ved Ruth.

»At du kan tænke det!« sagde Miss Hester, og taa-
rerne løb hende ned ad kinderne.

»Tante Ellinor, de smykker bruger I aldrig, I vilde ikke en gang mærke, at de ikke var der! Blot et eneste stykke kunde I gøre i penge, gøre til levende kapital, og I vilde glæde og gøre godt imod nogle mennesker, som I paa en maade har arvet ligesom smykkerne. Spørg Jesias, han har allerede talt med dem.«

Tante Ellinor havde rejst sig, hun knugede hæn-

derne ind imod hovedet som paa begravelsesdagen, da hun for første gang fattede en beslutning.

»Du forvirrer os«, sagde hun. »Naar vi tænker selv, er vi aldrig i tvivl om, hvad der er det rette, men naar du stiller sagen op, gør du det indviklet. Jeg kan ikke Vi kan Vi vil tale med Jesias om det.«

Om aftenen blev Ruth kaldt ind til Tante Ellinor, der sad med et polstret fløjelsskrin paa skødet.

»Tag, hvad du vil!« sagde hun og vendte hovedet bort.

Ellinor valgte en ring med en sjælden skøn opal, omgivet af brillanter; hun vidste, Jessy Jones samlede paa opaler. Dagen efter solgte hun hende ringen for 100 dollars. Den næste morgen stillede haandværkerne.

Kære Bob! Jeg er glad over, at din praksis »florerer«, heller ikke vred over, at du savner mig lidt, men rasende over, at du sender mig penge til hjemrejse; du har nemlig ikke lov til at tro, at jeg ikke nok kan skaffe mig de penge, jeg behøver. Løvrigt synes jeg slet ikke mere, at her er saa meningsløst, jeg har nemlig sat mig et maal, som jeg arbejder for, og et saadant maal kan godt være stort, selv om stedet er lille. Maalet er imod deres vilje, ved alle mulige slags jesuitiske fif — at skaffe mine tre smaa kære tanter lidt mere at leve for og af end fortidsminder og opretholdelsen af en fornemhed, der høster uden at saa; det er en kost saa smal, forsikrer jeg dig, at en selvhjulpen amerikansk pige maa græde blod over, at nogen skal nøjes med den, for den gør verden til en skyggeverden og livet til en kimære.

Naar jeg synes, jeg har udrettet noget her, kommer jeg — til dig, Bob.

Din Ruth.

Da Ruth havde betalt haandværkerne, var der 40 dollars tilbage, som hun overrakte Tante Elli, og Tante Ellis øjne straaledede i undren.

Næste søndag kørte alle tre søstre til kirke, og om eftermiddagen kom Mrs. Jones og drak te med dem; Jane havde bagt tærte med ananassyltetøj. Om aftenen kyssede Joe Ruth paa kinden og sagde: »Vi har haft saadan en yndig søndag!«

Nu kom der jævnlig en kone ved køkkendøren, som solgte slikkeri; og om aftenen, naar søstrene sad paa det halvmørke galleri i deres gyngestole med fødderne trukne op under sig og spise ingefærbrød og kokusnødsukker, kunde der komme noget helt ung-pigeagtigt over dem — de kunde le og pludre, saa Ruth syntes, hun var mange aar ældre end de.

Folkene i baghuset kom snart til at danne et hele med herskabet i forhuset, konerne var ivrige efter at yde smaatjenester, glade for at faa en passiar med »the ladies«, og deres børn følte sig snart lige saa hjemme oppe som nede. Miss Joe satte sig ofte til det gamle taffelformede klaver og lærte dem smaasange, og Miss Elli havde altid et eller andet at traktere med, om ikke andet saa et sukkerrør, som her var skaaret i sirlige smaastykker og derfor smagte helt anderledes end det, de nede i gaarden flensedede i stykker med tænderne.

Huset var ikke mere som en mørk grav, hvor tre smaa skygger listede rundt og klamrede sig til fortiden; der lød barnestemmer og fornøjede menneskers tale.

Ruth saa med undren, at der kom en afglans af ungdom over de tre søstre, noget kvidrende befriet, og det blot fordi fattigdommens daglige knugende tyngsel var taget fra dem. Saa lette i sindet var de, at de tænkte ikke paa, at snart vilde det være som før; de 40 dollars kunde jo ikke vare evigt, og de 6—7, der kom ind for gaardværelserne Ruth syntes,

det var saa lidt, for hun anede ikke, med hvor uendelig smaa tal de tre søstre var vant til at regne.

Hun spekulerede stadig paa, hvordan deres stilling yderligere kunde forbedres.

En dag fulgtes hun hjem fra tennis med den ny læge og hans frue. De beklagede sig over deres bolig, der var lille og laa for afsides.

Da de standsede uden for det gamle graa hus, sagde doktoren:

»Derinde vilde jeg kunne hygge mig; det er det eneste hus i byen, jeg synes om, og det har just den rette beliggenhed, men«, føjede han spøgefuldt til, »Deres tanter vil vel ikke overlade mig det?«

Ruth rystede paa hovedet; men efter at hun havde nikket farvel, vendte hun sig og spurgte:

»Vilde De give 20 dollars maanedlig?«

Doktoren, der allerede var begyndt at gaa, raabte tilbage over skulderen:

»22, om det skulde være.«

Hans kone standsede og saa paa Ruth:

»Er det Deres alvor, at«

»Jeg skal spørge dem.« Og hun føjede til med et af sine pludselige smil, der viste, hvor ung hun egentlig var: »Hvis jeg tør!«

Dagen efter var det, som det tunge, knugende igen havde lagt sig over huset. Cooky Jane stod nede i gaarden ved cisternen sammen med et par af konerne; de talte med mange store gestus, der udtrykte jammer og raadløshed, og de tre smaa søstre gik hvileløst omkring i de halvmørke stuer. »Miss Hay« — saadan hed den ene af de gamle heste — var syg; Jesias sagde, den kunde ikke leve. Miss Ellinor havde

været nede og klappe den og tale gode ord til den, og den havde vendt ansigtet imod hende, og hun syntes, der havde været bebrejdelse i dens øjne.

Hun havde flere gange set spørgende paa Ruth, — det var blevet vane, at alle husets beboere saa spørgende paa Ruth, naar noget gik imod — men Ruth syede paa et blusliv og lod, som det hele slet ikke kom hende ved.

Til sidst kom Joe og lagde bønligt sin haand paa hendes skulder:

»Ruth, sig, hvad du mener.«

Ruth lod sytøjet synke ned i skødet og saa langsomt op; alle tre søstres øjne hang ved hende.

»Jeg synes«, sagde hun og tænkte, at nu skulde hun igen være skarpretter, »at de to gamle dyr skulde skydes saa snart som muligt.«

»Ruth«, sagde Tante Ellinor, »de to heste var en gang vor faders stolthed.«

»Ja«, føjede Hester til, »de er født paa plantagen.«

»Men Ruth mener maaske«, kom det frygtsomt fra Joe, »at netop derfor skulde de have fred.«

»Ja, jeg tror, I vilde vise størst barmhjærtighed ved at lade dem skyde.«

Der blev ganske stille i stuen, saa sagde Tante Ellinor:

»Hvem skal sige det til Jesias?«

Ruth rejste sig.

»Skal jeg?«

Miss Ellinor saa paa søstrene, og de nikkede svagt; Ruth gik langsomt ud af stuen. Men da søndagen kom, var der ingen, der talte om kirkegang.

»Tante Ellinor, har du aldrig tænkt paa, at det vilde være dejligt at faa en rigtig have?«

Miss Ellinor stod og saa glad paa nogle sjældne roser, som Ruth havde faaet af Jessy Jones. Hun

bøjede ansigtet ned over blomsterne og lukkede øjnene. »Du skulde have set vor have paa plantagen«, sagde hun dæmpet. »Oh — jeg elsker blomster — blomster og bregner!«

»Nu skal du høre, hvad jeg har tænkt, Tante Elli, men det er jo kun en fantasi: I lejer en lille cottage, t. eks. Wilsons her udenfor byen, som lige vilde passe i størrelsen, — der er have om, og en markvej fører gennem græsset ned til stranden; dèr kunde I gaa, som om det hele var jeres eget. Cottagen er til leje for 10 dollars. Huset her kan I faa lejet ud for 22, saa er der 12 sparet, og I beholder indtægten af baghuset — det vilde blive mange gode penge. Tænk, hvor sorgløst og hyggeligt I kunde faa det.« Ruth havde afleveret alt dette, som hun længe havde forberedt, uden at hæve øjnene fra sit sytøj — hun vilde ikke distraheres — men da hun nu saa op, blev hun grebet af angst. Miss Ellinors ansigt var hvidt og næsten fortrukket, og hendes hænder knugede sig skælvende i hinanden.

Ruth sprang op.

»Men Tante Elli dog!«

»Aah, det er forfærdeligt, forfærdeligt! Du faar os til at glemme det alt sammen!« Hun saa frem for sig med stive, bange øjne. »Ellinor, sagde han — det var til mig, han sagde det — husk altid paa, at min fader, din bedstefader, var øens rigeste mand og den mest ansete, og hans fader var member of the house og kaldtes ikke slet og ret Mr. Lennow, men Sir William. Naar jeg er død, er du slægtens hoved; husk, hvad du skylder den. Aa Ruth, Ruth og du faar mig til at glemme det!«

»Men Tante Elli, hvor kan de døde have lov«

»Aa, jeg be'r dig, sig ikke det, du vil sige! Vi kan ikke staa os imod dig. Maaske vort liv vilde blive lysere paa din maade — som du vil det, men naar vi skal dø, vil angsten komme over os. Det er den arv, vi fik, at vor slægt altid hørte til de første. Fader har

lært os at undvære, men aldrig at glemme, hvad vi skylder den. Ja, og saa fik vi huset her og alle de ting, der har været slægtens, og det skal vi vogte. Kan du ikke forstaa, at naar du tager det fra os, vi har at leve for, saa gør du os fattige, aa, saa fattige!«

Ruth saa ind i tantens bønfoldende angstfulde øjne, og hendes egne graa fyldtes med taarer, og hun tog de to smaa rystende hænder i sine.

»Tante Elli«, sagde hun med blød stemme, »I maa tilgive mig, det er jer, der har ret. Enhver skal leve sit liv, som han synes det er rigtigt; enhver skal jo staa til ansvar for sit.«

»Ja, ja, det er netop det, én gang skal vi selv staa til ansvar. Husk, vi skal møde fa'r en gang og hans fa'r, der var øens rigeste mand og den mest ansete og« og Tante Elli knugede fast om Ruths hænder, »og Sir William, der var member of the house.«

Den næste søndag holdt den gamle dobbeltvogn til sædvanlig tid udenfor det graa hus, forspændt med to nye brune heste, ikke just luksusdyr, men respektable køreheste; og under det sorte tag tog Ellinor og Hester plads paa forsædet, Joe og Ruth paa det lille bagsæde. Jesias tronedes paa bukken og bestræbte sig for at se ud, som det var den naturligste sag af verden, at man skød sine gamle heste og fik et par nye; men naar han mødte nogen, der betragtede forspændet, mimrede hans mund af stolthed.

Ruth havde købt hestene for Bobs rejsepenge, efter at hun gennem sine venner paa tennispladsen havde faaet at vide, at en svagelig ældre dame fra øens anden ende søgte en ledsagerske til New York imod at betale vedkommendes rejse. Fra New York, mente Ruth, fandt hun nok paa en udvej til at komme videre. Til tanterne, som aldrig havde spurgt om hendes økonomiske forhold, sagde hun blot, at hun

havde faaet rejseselskab, og de lod i det mindste, som de troede paa det.

Dagen før afrejsen var der noget febrilsk over de tre smaa søstre.

»Elli — tror du, det er rigtigt? Jeg mener, at vi lader hende rejse, husk fa'r«

»Ja, han sagde, at vi skulde opdrage hende, som han vilde have gjort men Hester, det kan vi jo ikke — vi k a n ikke«

Jane rumsterede i køkkenet, snøftede og behandlede køkkentøjet paa en hensynsløs maade.

»Saa, Jesias«, sagde hun, »nu hviler det hele paa dig igen, og hvad kan saadan en stakkels uvidende negermand gøre? Kan han bygge hus? Kan han købe heste, naar de gamle dør? Kan han«

»Nej, Jane, men han kan føle, hvordan hans herskab føler og lade være at sige dem ting, som aldrig skulde siges i Massas hus.«

Om aftenen, da Ruth var ved at lægge det sidste ned i sin store metalbeslaaede kuffert, gled Joe stille ind i værelset. Hun blev staaende lidt ved siden af den unge pige uden at tale, saa lagde hun blødt og forsigtigt sin haand paa hendes arm:

»Ruth, jeg ved det, du gør for os jeg mener, at du rejser som en betalt hjælperske, fordi du har givet os dine penge, og Ruth« Taarerne trillede ned ad Tante Joes kinder, »jeg synes«

»Kære Tante Joe, det maa du slet ikke tænke paa. Jeg har i sinde at være flink imod den syge dame, og saa er der ingen skam ved at tage imod hendes penge. Du maa huske, Tante Joe« — Ruth rystede skælmsk i hende og lo med sit tindrende smil: »Jeg er jo bare Ruth Merrick — med bred yankee-accent — »fra Chicago.«

»Ruth!« Tante Joe saa hen for sig med seerøjne, »jeg tror, at hvis fader havde levet, vilde han have sagt, at du var netop en rigtig Lennow; du er saa klog

og dygtig og tænker dog mest paa andre, medens vi, vi bare tænker paa os selv.»

Ruth bøjede sig og kyssede hende.

»Og paa slægten, Tante Joe! Jeg har lært saa meget her hos jer, som vi ikke faar tid at tage med i Amerika.«

De tre smaa søstre kørte Ruth ned til øens vestende, hvor skibene lagde til. De græd alle ved afskeden, især Tante Joe.

Da Ruth stod paa amerikadamperens dæk og saa dem køre bort, tørrede ogsaa hun en taare væk af kinden.

Nye heste fik jeg da skaffet dem, tænkte hun, og hvordan skulde de ellers nogensinde være kommet i deres kære kirke; vognen derimod fik jeg ikke sat i balance, bedstefader Lennow havde været for tung.

Pludselig smilede hun og tørrede taaren bort. Jeg ser Bobs ansigt, naar han opdager, at jeg er blevet sentimental, og papa — mon han ogsaa denne gang vilde sige: det har min smarte datter klaret som en »brick«. Hun kluklo ved tanken om arven, hun skulde bringe med tilbage, og gik saa ned i kahytten til sin patient.

HUN VAR HVID

SKITSE FRA ST. CROIX

Solen stod hvid og glødende ned fra en blegblaa, skyløs himmel. Kingstreet — den fine gade, der strækker sig fra værftet mod vest — laa hen i fornem dvale. Her ligger guvernementsbygningen, et stort hus i italiensk villastil, og embedsmændenes og andre hvide folks stenhuse, store og velindrettede, byggede i øens velmagtsdage — nu ikke særlig velholdte. Paa den tid, man gaar til og fra kontorerne, færdes her en del gulblege gentlemen i hvidt tøj og store hjelmhatte; ellers gør gaden saa tidligt paa dagen et uddødt indtryk med saa godt som ingen færdsel og sine store jalousitillukkede huse.

Kommer man derimod om i Compagnistreet, der ogsaa begynder ved værftet og løber parallelt med Kingstreet, vil man straks faa indtryk af, at nu er man i byens city.

Her er det udelukkende træhuse. Under de frem-springende gallerier findes shop'erne (ordet butik vilde give et forkert indtryk af de nærmest ladeagtige rum, der kun faar deres lys fra de til gaden aabent-staaende døre). I skyggen fra galleriet, der fra 1ste sal er bygget ud og hviler paa træpiller, sidder sælgere med al slags frugt og grøntsager; ordnede i smaa bunker til 5 og 7 cts. Længere nede er torvet; her handles, raabes, skriges, passiares og sættes mange pikante rygter i fart ved diskrete meddelelser fra den ene kok til den anden.

De er kendelige paa deres enorme straahatte over turbanen og deres torvekurve — denne hærskaare af kokkepiger, som lige fra guvernørens til den mindste

smaahandlers hus sendes ud for at gøre indkøb for dagen. Hvis man i det hele taget bor i et hus — ikke i et værelse — har man nemlig sin cooky. Man vilde risikere en hel del af sin værdighed, om man selv gik ud og købte kød og grøntsager. De hvide ladies kunde naturligvis godt gøre det, hvis de havde lyst — de blev jo dog ved med at være hvide ladies — men er man en brun lady, er etiketten meget stræng.

Hen imod 11-tiden stilner færdslen af, landhandlerne kører hjem, og kokkepigerne forsvinder hver i sit køkken; der bliver stille paa gaden — man kan høre knæpren af sin naboerskes symaskine og smaa børn, der græder.

Pludselig lyder der fra værftsiden taktfaste skridt — ikke af »styrken«*), den lyd kender man saa nøje — men hvad kan det vel være? Det maa undersøges! Den brune lady linder lidt paa jalousierne — man kan saa udmærket se igennem jalousierne uden selv at blive set; det er en stor fordel, da det ikke er ladylike at være nysgerrig!

Caramba! Politifuldmægtigen i mørk uniform og to betjente.

Hvad kan der dog være løs!

Naturen gaar over optugtelsen. Vinduer stødes op, og hovederne kommer frem som tal-knapperne paa et elektrisk ringeapparat; hvad kan der være sket — hvor skal de hen — kan det være en udpantning — nej, man ligesom vejrer noget mere sensationsvækkende i luften og konfererer med nabohovederne.

Man ser endnu de tre mænd langt nede i gaden — betjentenes graa hjelme og guldtræssens om fuldmægtigens hue, der luer som ild i solskinnet — — men pludselig er de forsvundne, uden at man paa den lange afstand kan afgøre med bestemthed, hvor de er blevet af.

Men gaden er allerede sort af folk, der kiler bag-

*) den militære.

efter. — — Som vokset op af jorden er de der, alle disse barbenede lasede væsner af begge køn, sjatterede i alle nuancer fra sort til lysegult — dirrende af nysgerrighed.

Den brune lady har set naboens rendedreng sætte af sted i lange kafferspring — selv er hun kun et øjeblik raadvild — at løbe ud i køkkenet, snappe skeen og potten med pitchenpeassuppen ud af haanden paa den endnu intet anende cooky, og forklare det skete med faa ord og mange gestus, er kun et øjeblikks sag; cooky er ikke altid lige villig — men denne gang lystrer hun sin mistres' ordrer i firspring.

Nede i den anden ende af gaden — helt nede ved søndagstorvet — staar skaren pakket sammen som en mur.

Dèr er huset, hvor de gik op — først var de inde i shoppen, shoppen, som, uden at man vidste hvorfor, havde været skoddet til hele morgenen — men lidt efter kom de ud igen, laasede døren til efter sig og gik op ad trappen til lejligheden ovenover — til Bergs. — Hvad kunde det betyde?

Shoppens benyttedes af en velstaaende negerkøbmand Marco, men Bergs, der ejede huset, var hvide folk.

Denne Mr. Bergs fader var i sin tid kommet ud som soldat, var, da hans tid som militær var udløbet, blevet kontorist, og var endelig — sligt skete i de tider — endt som velhavende købmand.

Han havde i sine unge dage hørt med til det gode selskab og havde som alle andre i den tid levet stort. Flere aars glimrende høst og høje sukkerpriser havde gjort folk overmodige.

Da det begyndte at gaa ned ad bakke, var det svært at slaa af. Man troede, misèren var midlertidig, at det blot gjaldt om at komme over øjeblikkets forelegenheder, saa vilde alt nok blive all right igen.

Men nu kom der lige saa mange tørre daarlige aar,

som der havde været regnfulde; selv om man havde haft en Josef, havde man ikke lyttet til hans raad.

Da det kneb for Bergs, rejste han til staterne — man troede endnu den gang, at Amerika var slaraffenlandet — men godt et aar efter kom Berg tilbage; han havde giftet sig med en amerikanerinde og havde hende og en spæd lille pige med.

Han flyttede ind i huset i Compagnistreet — den eneste af sine ejendomme, han endnu havde tilbage — laante paa det saa længe, nogen vilde laane ham, og levede ellers, saa vidt man vidste, af det, han fik i leje for butikken.

I de første aar af sin ægtestand gik han undertiden med sin kone og datter paa værftet om søndagen, naar militærmusiken spillede, og alle folk havde deres fine klæder paa.

Saa havde »amerikanerinden«, som folk blev ved at kalde hende, altid en brun fløjls kjole paa og stærkt røde kinder. Til sidst var fløjlet ikke saa »frisk«, som det havde været, og saa holdt søndagsturene op. Saa' man et glimt af amerikanerinden ved vinduet, saa' hun bleg og lidende ud.

Den lille pige legede i gaarden med hvem hun kunde faa fat paa.

Nu var Berg og hans kone ældre folk, den lille pige var blevet voksen og smuk. Hun var igen hver søndag paa værftet og havde fine hvide kjoler paa med baand og broderi; hvor hun fik dem fra, vidste man ikke, men fin og smuk saa' hun ud!

Der er ikke meget, der forbliver skjult for ens naaboer og genboer i en lille by; men Bergs vidste folk ikke rigtig besked med. De havde kun ét tyende, som i sin tid havde været Nanna hos gamle Berg og passet denne Mr. Berg fra han var baby.

Gammel var hun, men just saa døv og uforstaaende og vrøvlet, som hun gjorde sig, naar man vilde udspørge hende om hendes herskab, nej, det troede folk nu alligevel ikke, hun var.

Hvad kunde der være foregaaet! — man snakkede dæmpet — fortalte et og andet om gamle Mr. Berg, der havde været saadan en god mand, og denne Mr. Berg — flere af flokken huskede ham som en lille dreng med gule krøller.

Pludselig sprang det rygte op, at amerikanerinden havde taget gift, det mødtes med et andet om, at der var noget med datteren, man vidste ikke rigtig hvad; — oppe fra huset hørtes ikke en lyd. Man forsøgte at komme ind paa gaardspladsen, men porten var lukket.

Der kom stadig nye elementer til, klokken var henved 12, og solen ja solen var, som sol er i troperne ved middagstid, naar der ikke er en sky paa himlen; men om der saa havde været ti sole af samme slags, vilde dette publikum søge at faa paa det rene, hvad der foregik i det hus, og hvad politiet havde dèr at gøre. — Man var blevet træt af at gætte; de fleste stod og hang, gabede og vred paa sig, men med de sløvede øjne som sugede fast til de tillukkede orm-ædte jalousier.

Pludselig kom der røre i de yderste rækker; det forplantede sig indefter; man gjorde omkring og stirrede ned ad gaden mod værftet; der blev raaben og skrigen, kvinderne satte hænderne i siden og svansede med bagdelen; mændene lo og slog sig paa laarene. Den, der var genstand for denne smigrende opmærksomhed, var et stort negerfruentimmer med et gammelt rynket fjæs, det hvide i de smaa stikkende øjne gennemkrydset af blodaarer og turbanen skævt paa hovedet. Armene — magre og senede med udspilede fingre — virrede rundt i luften som møllevinger. Den tykke overlæbe var trukket op, saa man saa tandkødet over de enkeltsiddende skinnende hvide tænder. Hun var øjensynlig i stærk ophidselse, gestikulerede og raabte.

De ældre, især mændene, tyssede paa forsamlingen: shut up you dam good for nothings — lad os

høre, hvad Dronningen siger — Queen Mary ved noget!

»Hun har maaske igen været ved hoffet«, brølede en hæs drengestemme — hans kammerater stak i latterhyl — og der gentoges rundt om »she been to the court, eh! Let the old hag speak.*)«

Queen Mary var et af de fruentimmer, der under oprøret havde udmærket sig ved sin umættelige trang til at se hvide folks huse brænde, og helst vilde have »bocras**) hoved paa en stang«, som der stod i den vise, kvinderne drog rundt og sang, medens de brændte og plyndrede. Hun blev efter oprøret sendt til Danmark i tugthus og var dør engang blevet vist frem for de kongelige som seværdighed.

Dette at hun havde »været i Europa og set the royal people dem«, var Queen Marys stolthed og gav hende hendes særstilling i befolkningen. Nu ernærede hun sig som frugtsælgerske, men fornægtede ikke sine krigerske tilbøjeligheder; det hørte til de daglige begivenheder, at Dronningen var tilsagt til »the court« enten for rapseri, slagsmaal — hun førte endnu en kniv med elegance — eller for sin rent ud overvældende kæft.

Endelig blev der saa vidt stille i forsamlingen, at man kunde høre hendes skingrende stemme: »Jeg siger, har I hørt det? Jeg siger, det er fine folk, nette folk i dette island! Mig stakkels gamle neger — som bare vil leve og tjene et par smaa cents til min sild og min funchy, mig »harasser« de her hveranden dag — mig skal sættes fast — mig skal betale bøde — mig skal behandles ligesom hund! — Ikke som bocras hund, for den ligger paa tæppe og sover og spiser roast med syltetøj — oh nej, ikke som bocras hund — men som negerhunde dem — saadan skal stakkels gamle Mary behandles!

*) The court betyder baade hoffet og politiretten.

**) Bocra: Negernes benævnelse for hvide.

»Men jeg siger«, her vendte hun sine stikkende øjne mod himlen og slog om i stemmen, »jeg siger Christ, St. Peder og Mother Moreia staa os bi, naar nu bocra dem, begynder at bore hul i deres egne huse for at krybe ind og stjæle hos negere dem, som den fine Massa Berg har gjort.«

»Mig siger« hun fægtede med sine knyttede næver i luften, men hendes stemme overdøvedes af den storm, der nu brød løs.

Nu var bomben sprunget, det var altsaa det, der var sket — naar Mary sagde det, var det sandt — hun vidste altid besked.

Man trængte sig sammen om hende, sprang op paa hinanden, og de bageste brasede paa for at komme forrest. Mary brølede som et dyr og sparkede ud med benene: »I sataner! saa I tror, jeg er kommet her med hvad jeg véd, for at faa mine gamle ben traadt til blodigt kød! Flyt jer!« hun skar tænder — »eller jeg lader ikke et ord slippe ud af min mund — ikke jeg!«

En diplomatisk kvinde raabte drillende: ho ho, nej, for du véd ikke noget!

»Well, nej, mig véd ikke noget, mig véd ikke, at den fine gentleman, Mr. Berg, og hans glatfjæsedede tøs har lavet hul i deres eget gulv, og hun tøsen — Mr. gentleman var vel for fin — er gaaet ned i Marcos shop og ladt, som hun var hjemme. Bocra maa leve som bocra. Bocra kan ikke spise funchy og sild som gamle Mary — bocra kan ikke arbejde og faa snavs paa fingrene, men bocra kan — oh Mother Moreia i sin himmel staa os bi — bocra kan gaa ned i negermandens kælder og stjæle — stjæle siger jeg jer — stjæle negermandens mel og flæsk og sødmælksost.«

Her slog hun en skingrende latter op. »Men nu sidder bocra i hullet — han ogsaa! Gamle Mary maatte de lade gaa denne gang, men Mr. Bocra — ham er der godt lukket for — gamle Mary saa' selv hans hvide ansigt! Fine bocra dem, der lukker hinanden inde i et sort hul! Næste gang sætter de gamle

Mary i gyngestol med skammel ved fødderne — men bocra i hullet!« Hun lo, saa spyttet stod ud imellem hendes tænder.

Man talte og spurgte i munden paa hinanden: hvornaar tog de ham? I aftes? oh God! Man var i oprør, at en hvid mand kunde opføre sig saadan — han, som havde sin far og mor i himlen og var opdraget som en gentleman, og saa stjæle brødet fra en neger!

Man løftede næverne og truede: Skam over den hvide mand og hans slæng!

Et skrig skar gennem al anden lyd. Man tav forvirrede; — man var næsten holdt op at haabe, at der virkelig skulde ske noget. Der var det igen, vildt og fortvivlet! De lyttende holdt vejret.

Da det kom igen, dette vaandefulde kvindeskrig, tog mange af kvinderne sig til hjertet eller greb fat i den nærmest staaende med et: oh God!

Man hørte en mandsstemme fra huset, derefter kvindegraad, hulkende, afbrudt af en klagende, opgivet stønnen, saa skridt — og døren til trappen gik op, og de to betjente kom ud, mere bærende end førende en ung kvinde imellem sig.

De holdt om hendes overarme; begge hænder havde hun knuget fast for ansigtet, medens de ledte hende ned ad trappen.

Mængden stirrede med stive hypnotiserede øjne; ingen rørte sig, kun lød der som et stort mangestemmigt gisp, — den unge pige tog hænderne væk, saa op med et forskræmt blik — mødte mængdens øjne, vaklede og gled som livløs ned for betjentenes fødder.

Et voldsomt brøl, mere som fra dyre- end menneskestruber, en bølgeformig bevægelse i mængden, brune senefulde næver, der truede, skrigen af ophidselse, skrigen af smerte, for de bageste i rækkerne trængte hensynsløst paa for at komme frem. Betjentene stillede sig med ryggen mod mængden, søgte at rejse den unge pige, og talte beroligende til hende.

En høj kvindestemme lød igennem støjen: løs hende, løs hende! I skal lade hende gaa!

En anden faldt ind: det skal være retfærdighed! Oh Gud i himlen, kan du tillade en saadan grusomhed?

Som i kor lød det: kan I ikke se, at hun er uskyldig? Oh det stakkels barn — er hun ikke hvid og ren som et lam! — oh de grusomme mennesker! — men Gud i himlen er retfærdig, han vil straffe dem og hjælpe den uskyldige!

Den unge kvinde rejste sig, en svag farve var vendt tilbage i hendes kinder, det var altsaa ikke hende, alle de øjne saa' saa hadefuldt paa.

Uvilkaarlig rettede hun paa sin dragt, en tynd musselins kjole, der hang uordentlig om hendes hofte-løse barnlige skikkelse betjentene havde igen grebet fat paa hende, men hun rev sig løs, slyngede armene i vejret med et kast og raabte med tragisk patos: Ja, ja — hører det allesammen — jeg har aldrig gjort det! Jeg er uskyldig — uskyldig — uskyldig!

Nu fulgte hun betjentene uden modstand, der var spændstighed over skikkelsen, og øjnene skinnede, medens stemmen blev højere og mere patetisk for hver gang, hun gentog sit »uskyldig, uskyldig!«

Mængden brølte — hulkede — snøftede — Queen Mary højest af alle: »Oh the angel — the angel — she is innocent!« Betjentene maatte bane sig vej med magt.

Hoben vilde følge efter, men i det samme aabnedes døren atter til det skæbnesvangre hus, og der lød straks nye raab paa »amerikanerinden — moderen — nu er det hendes tur. Politiet skaaner ingen! Skal vi, der er ærlige »black people«, se paa deres uretfærdighed!«

Queen Marys stemme lød over raabene: »knivene frem, I kujoner — er her ingen unge folk? Er de unge mænd blevet gamle kællinger? Jeres tur kom-

mer nok! Deres egne folk først — saa kommer raden til os!«

Den unge politifuldmægtig var kommet ud paa trappen; der var et alvorligt indadvendt udtryk i hans ansigt, som var hans tanker endnu ved det nylig foregaaede. Først ved gamle Marys raab vaagnede han op, standsede et sekund midt paa trappen, saa' ud over mængden og gik saa ned ad de sidste trin.

Man trængte sig truende sammen; Queen Mary havde indtaget sin gamle førerstilling, svang den ene arm over hovedet som med en usynlig økse, medens hun skiftevis opildnede og forbandede i en ustandselig blasfemisk ordstrøm.

Politifuldmægtigen bevægede den papirsrolle, han holdt i haanden, let frem og tilbage, idet han med roligt, lidt ærgerlig stemme gentog: »Plads dèr — plads! I ser jo nok, jeg skal frem!«

Man veg til side. De fleste mænd tog til huerne, kvinderne tav, kun Marys stemme hørtes endnu.

Politimandens øjne strejfede hendes gamle djævelske ansigt; overlæben gled op, saa baade tænder og gummer blottedes; denne gang skulde det betyde et smil; hun svingede atter med armen, men det var ærbødigt hilsende.

Ti minutter senere laa Compagnigaden hen som sædvanlig — kun den stærke støv vidnede om formiddagens begivenheder; men rundt om i de små træhuse var der kun én mening: det var grusomt, at man kunde behandle hvide folk paa den maade — akkurat som om det var negere! Og naturligvis var pigen uskyldig; kan man stjæle, naar man er hvid og smuk som en Guds engel, og desuden: der er da forskel! eller som de udtrykte det: »der er da folk og folk!«

*
* *

OMSLAGSTEGNING AF
KUNSTNEREN F. KRAUL

* * *

TRYKT HOS
NIELSEN & LYDICHE
(AXEL SIMMELKLÆR)
KØBENHAVN
MCMXIII

* *
*

OM LUCIE HØRLYKS FORFATTERSKAB

LUCIE HØRLYK er født i Slesvig under den fransk-tyske Krig. — Hendes Fader — *Kirkehistorikeren Provst L. Koch* — havde den Gang en Højskole i *Brøns*. Han blev senere Præst paa Falster, og derefter forflyttet til *Brønshøj*, hvor den gamle straatækte Præstegaard i den store Have blev et Samlingssted for mange unge, hvis Navne senere fik god Klang i Landet. Da hun var 20 Aar blev hun gift og rejste med sin Mand til Vestindien. Her under Tropesol havde de deres lykkelige Hjem, skiftevis paa *St. Thomas* og *St. Croix*, indtil 1903, da Hørlyk efter et ganske kort Sygeleje bukkede under for en epidemisk Sygdom. Han var den Gang Politimester i Frederikssted. Fru Hørlyk rejste straks hjem med sine to Sønner og har siden boet i København. Det var først efter sin Mands Død, at hun begyndte at skrive.

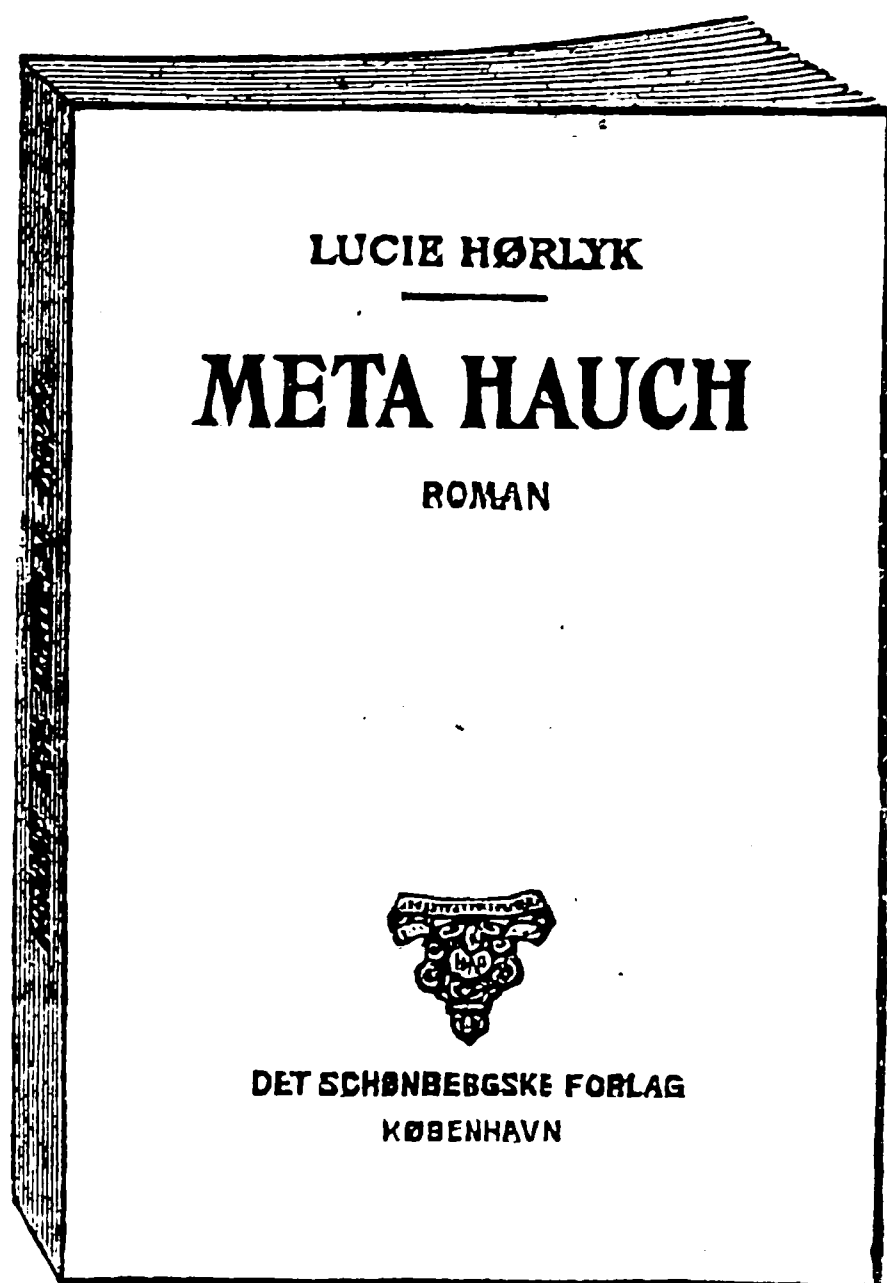
Det var „*Under Tropesol*“, der først gjorde Navnet *Lucie Hørlyk* kendt. Man læste Bogen og man glædedes over, at de vestindiske Øer nu ogsaa havde faaet deres Skildrer, oven i Købet en saa forstaaende, saa behersket, saa fintmærkende Skildrer, der med virkelig Kunst forstod at fremsætte, hvad hun havde paa Hjerte.

„*Under Tropesol*“ fulgtes af „*Fra Generalguvernørens Dage*“ og Anmelderne var efter Læsningen af denne enige om, at Fru Hørlyk allerede nu havde vundet sig en Plads i første Række blandt vore Forfatterinder. Der var over disse Tropebøger en Charme, en betagende Varme og samtidig en Karakterskildring, som fortryllede Læseren. — Da de to foregaaende Bøger efterfulgtes af en tredje: „*Den gamle Plantage*“, var det slaaet fast i alles Bevidsthed, at Fru Hørlyks Bøger hørte til de, der burde læses.

Hendes næste Bog var ikke som dens Forgængere en hel Bog, men derimod mindre Fortællinger under Fællestitlen „*Sommer*“, dels fra Vestindien og dels herhjemme fra *Danmark*, dels fra *Atlanterhavsdamperen* mellem internationalt Publikum, hvor der som i et Lynglimt afgøres Menneskeskæbner, dels fra *Korsika*. Men hvor Fru Hørlyk end bevæger sig, er hun hjemme. Hun trætter ikke Læseren ved Gentagelser eller lange Beskrivelser, hendes Stil er egenartet, noget for sig selv, som hendes Emner er det. Maaske er „*Sommer*“ den Fortælling, hvor hun bevæger sig hjemme i sit Fædreland, ikke den mindst gode, i alt Fald er den egnet til at vække Tanker.

(Af en Artikel i „Hus og Hjem“).

Af Udtalelser om „META HAUCH“ anføres:

— — De Laurbær, Fru Hørlyk har vundet sig ved sine vestindiske Romaner, har maaske fristet en og anden til en lille Tvivl om, hvorvidt den talentfulde Forfatterinde nu ogsaa, naar hun flyttede Sceneriet fra Tropernes glødende Himmel til Moderlandets køligere Temperatur, vilde være i Stand til at hævde den smukke Plads, hun har vundet sig i vor Romanlitteratur. — Med sin nye Bog „Meta Hauch“ har Fru Hørlyk grundig nedslaaet denne Tvivl. Den staar ikke alene paa Højde med, men overgaar hele hendes tidligere Produktion og godtgør tilfulde, at hendes Talent baade er større og rigere end man vel oprindelig har anet — —

— — Og naar saa endelig tilføjes, at Bogen sprudler af Liv og elskværdigt Lune, vil enhver forstaa, at „Meta Hauch“ fortjener og har megen Udsigt til at blive den sikreste Træffer paa Efteraarets Bogmarked. Den er nemlig ikke blot en god

og meget underholdende Roman, men ikke saa lidt af et betydeligt Digterværk.

F. Bauditz i „Nationaltidende“.

„Meta Hauch“ er fra flere Sider fremhævet som en af Aarets vægtigste og betydningsfuldeste Bøger.

„Politiken“.

— — Skildringen af „Meta Hauch“'s aandelige Vækst er en af de fineste, der er givet i dansk Literatur i de senere Aar.

Jul. Clausen i „Berl. Tidende“.

— — Mest af alt underholder Forf. ved den Understrøm af kærlig Forstaaelse, af en urolig, noget nervøs Æmhed, der skælver i den fra dens første til dens sidste Blad, og som paa enkelte Punkter hæver Skildringen op til det Sublime.

Frejlif Olsen i „Ekstrabladet“.

— — Fru Hørlyk har da her skrevet en, hvad Menneskeskildringen angaar, ualmindelig god Bog.

A. Gnutzmann i „Riget“.

— — Denne Bog med sine mange Slags Dygtighed, Morskab, Vid og Kløgt har til Grundværdi dog det skiftende Lys af „Meta Hauch“'s gennemklare Pigesjæl.

Vald. Rørdam i „København“.

— — Fru Hørlyks Bog hører til Aarets bedste. Den bliver en af Julens mest efterspurgte Gavebøger.

E—t. i „Silkeb. Soc. Dem.“.

— — „Meta Hauch“ er den ypperste, den skønneste Kvindeskikkelse i de senere Aars dansk Literatur.

„Aalb. Stiftstid.“ Pressens Bureau-Anm.

— — Bogen er et vægtigt Bidrag til Kvindehertets Historie. Hvor indtagende og rørende er ikke den lille Pige; ikke en Streg fortegnet, ikke en Følelse forvansket. Hvor er hun mesterlig fremstillet.

„Svendborg Amts-Avis“.

LUCIE HØRLYK'S efterladte Roman
„META DE LINDE, f. HAUCH“
vil udkomme i Efteraaret 1913

„LUCIE HØRLYK“

EN LEVNEDSTEGNING

Paa Det Schønbergske Forlag er udkommet „*Lucie Hørlyk*“, en Levnedstegning delvis i Selvbiografi, samlet og udgivet af den saa tidlig bortrevne Forfatterindes Fader, Prost *L. Koch*.

Den nydeligt udstyrede Bog, der ledsages af fire Portrætbilleder, vil sikkert af Lucie Hørlyks mange Venner og Beundrere blive modtaget med pietetsfuld Interesse.

Den indledes med følgende lille Forord, dateret Januar 1913:

Det har været Hensigten med denne lille Bog saavidt muligt at lade Lucie Hørlyk fortælle om sig selv gennem sine Breve. De fleste af disse er skrevne til hendes Hjem; men jeg skylder Fru Thierry-Knudsen Tak for nogle af de mest karakteristiske fra Ungdomstiden, og Frøken Frede Thomsen for adskillige fra de sidste Aar. Desuden har min Datter Anna Koch Schiøler bestandig været min Medarbejder, og adskillige af de udfyldende Stykker er, som det vil ses, skrevne af hende.

Maatte Læserne kunne faa et Indtryk, ikke blot af Forfatterinden, men af, hvad hun har været for sine egne og for mange andre Mennesker, og af et Liv, der trods Sygdom og Sorg, og uagtet det blev saa kort, har været rigt, lyst og lykkeligt — da har Bogen naaet sin Hensigt.

Bogen er delt i følgende Afsnit: „Barndom og Ungdom“, „Ægteskab“ og „Enkestand“. Den slutter med en bevæget Skildring af Lucie Hørlyks sidste Dage, da hun overfaldtes af den Træthed, der gjorde hende Arbejdet paa Fortsættelsen af „*Meta Hauch*“ til en Plage.

Bogen om Lucie Hørlyk yder et fængslende selvbiografisk Bidrag til Forstaaelsen af hendes Forfatterpersonlighed.

„Berlingske Tidende“.

— — Gid denne fine og smukke Bog maa blive læst rundt om i de tusinde Hjem, og gid mange af de unge Kvinder vilde sætte deres Villie og Evne ind paa at ligne Fru Hørlyk; for hun var en af de „fromme, stærke Kvinder“, Digteren ønsker vort Land en Skare af.

N².

PRIS: 3 Kr., indb. 4 Kr. 25 Øre.

LUCIE HØRLYK:

TROPEFORTÆLLINGER

DER herskede ved *Lucie Hørlyks* Død en almindelig Følelse af, hvilket Tab for vor Litteratur hendes Bortgang betød. Hurtig havde hun erhvervet sig et Navn og lige saa hurtigt skulde dette Navn udslukkes blandt de levende.

Det Schönbergske Forlag har med Rette indset Øjeblikket belejligt til at foranstalte en Mindeudgave af hendes Tropefortællinger fra Dansk Vestindien i de tre Bøger, som tilsammen fastslog hendes literære Ry.

Udstyrelsen er net, Prisen er lav, og der er derfor ingen Tvivl om, at disse Bøger vil vinde mange nye Læsere og bidrage til at fastslaa Lucie Hørlyks literære Fysiognomi i vor Digtning.

Et smukt Mindesmærke sættes den tidligt afdøde Forfatterinde gennem denne Udgave, der vil blive en af Julens søgte Bøger.

„Berl. Tid.s“ Anmeldelse ved 1. Bind's Udsendelse.

I de faa Aar, Lucie Hørlyk optraadte i dansk Litteratur, lykkedes det hende at faa en Plads blandt vore bedste nulevende danske Forfattere, saaledes at hele Pressen ved hendes altfor tidlige Død var enige om i høj Grad at beklage den danske Litteratur, der nu maa savne en Forfatterinde af hendes Rang og Betydning.

Opvokset i sine Forældres — Provst Kochs — Hjem, det, der for nylig er skildret i „En gammel Præsts Erindringer“ (Det Schönbergske Forlag), havde hun rig Lejlighed til at høre og læse alt, hvad hendes Hjerte begærede, og da hun efter 10 Aars Ophold i Vestindien kom tilbage som Enke, vakte hun straks ualmindelig Opmærksomhed ved Udgivelsen af sine Bøger, alle Bøger, som i stigende Grad vandt det læsende Publikum herhjemme, ligesom man i Udlandet kappedes om at faa Oversættelsesretten til hendes livfulde Bøger.

Det Schönbergske Forlag har haft den gode Ide at udsende hendes vestindiske Bøger i en smuk og billig Folkeudgave.

E. i „Hovedstaden“.

DET SCHØNBERGSKE FORLAG. KØBENHAVN

LUCIE HØRLYK

**TROPE
FORTÆLLINGER**

FRA DANSK VESTINDIEN

„FRA GENERALGUVERNØRENS DAGE“

ROMAN
.....

„DEN GAMLE PLANTAGE“ ROMAN
.....

„UNDER TROPESOL“ FORTÆLLINGER
.....

INDHOLD: NANNA JUDITH — LIVET DERUDE — ORKANEN —
DE TRE SØSTRE — HUN VAR HVID

PRIS: kun 2 Kr. heftet, 3 Kr. indbundet pr. Bind.
Hvert Bind sælges særskilt. SAMLET i Karton indb. 9 Kr.

„META HAUCH“ 3. OPLAG

4 Kr. Smukt indb. i Franskbind 5.75.

Den bebudede efterladte Roman:

„META DE LINDE, født HAUCH“

vil foreligge paa Bogmarkedet til Julen 1913.

